

Sygeplejerske – for livet

Kongresberetning 2022-2024

Sygeplejerske – for livet
Kongresberetning
2022-2024

Layout: Dansk Sygeplejeråd 24-17

Foto: Søren Svendsen

Copyright © Dansk Sygeplejeråd april 2024. Alle rettigheder forbeholdes.

Fotografisk, mekanisk eller anden form for gengivelse eller mangfoldiggørelse er kun tilladt med angivelse af kilde.

Sygeplejerske – for livet

Kongresberetning 2022-2024

Indhold

Kongresberetning 2022-2024	9
Bedre løn til sygeplejersker	11
Lønstrukturkomitéen	11
Trepartsaftale om højere løn i den offentlige velfærd	11
OK24	12
Ny overenskomst for konsultationssygeplejersker	13
OK23 på det private område	14
Arbejdstid og lokalløn på det statslige område	14
Lokale aftaler og forhandlinger	14
Dansk Sygeplejeråds principielle sager i kongresperioden	15
Nye barselsregler	15
Sygeplejefaglige ambitioner for sundhedsvæsenet	17
Folketingsvalg 2022	17
Mangel på sygeplejersker	17
Robusthedskommissionen	19
Sundhedsstrukturkommissionen	19
Besparelser i kommuner og regioner	19
Ulighed i sundhed	20
Psykiatri	20
Det nære sundhedsvæsen og ældreloven	21
Sundhedspleje	22
Forskning	22
Teknologi	22
Styrket sygeplejefaglig ledelse	23

Styrket faglighed og profession	25
Forbeholdt virksomhedsområde	25
Ny professionsstrategi: Sygeplejerske – en profession for livet	25
Sygeplejeetik	26
Uddannelse	26
Arbejds miljø	29
Fælles afdækning af udviklingstendenser i sygehusvæsenet	31
Sygeplejefagligt ansvar	32
Athenaprisen og Kirsten Stallknecht prisen	32
Et større, stærkere og mere handlekraftigt fællesskab	34
Medlemsudvikling	34
Medlemsgrupper	35
Involvering af tillidsvalgte og medlemmer	36
Medlemsdemokrati	37
Uddannelse og kompetenceudvikling af tillidsvalgte	38
Faglige selskaber og landsdækkende netværk	39
Alliancer, netværk og medlemskaber	39
Dansk Sygeplejeråd i verden	40
125-års jubilæum	40
Kongresser i perioden	41
Kommunikation	44

Forord

Kongresperioden 2022-2024 vil blive husket længe i Dansk Sygeplejeråd. Sygeplejerskerne har igen været højt på den politiske dagsorden, og begivenhederne har endnu engang stået i kø.

Når jeg og hovedbestyrelsen ser tilbage, har kongresperioden i høj grad været præget af kulminationen på det lange seje træk. For løn med bl.a. opfølgning på OK21-konflikten, trepartsforhandlinger og forberedelse af OK24. For anerkendelse og udvikling af faget med bl.a. et forbeholdt virksomhedsområde. For at vende udviklingen med mangel på sygeplejersker og et presset sundhedsvæsen. For at finde nye spor i vores medlemsorganisering.

I den politiske ledelse synes vi, at de sidste to år har vist, hvad vi kan opnå, når vi går ind i forhandlingsrummet og finder løsninger. Når vi viser villighed til at handle og forhandle. Når vi er kreative, konstruktive og kompromissøgende. Men det er ikke nemt. Det kan være rigtig vanskeligt. For vi skal stå på mål for løsninger, hvor vi også skal give noget, eller hvor alle ikke får lige meget. Men hvad er alternativt? At vi vil opnå færre resultater, og at andre sætter udviklingsretningen uden os.

Vi er gået ind i forhandlinger mange steder i sundhedsvæsenet. Både lokalt på arbejdspladserne, når vi fx har skullet finde nye løsninger på at 'være sammen om vagterne', eller når der mangler kolleger til at løfte opgaverne. Kommunalpolitisk og regionalt er opgaven især løftet i Dansk Sygeplejeråds kredse, mens Lederforeningen har sat fokus på ledende sygeplejerskers løn og arbejdsvilkår. Landspolitisk har vi gjort det i fx Robusthedskommissionen, med trepartsaftalen og OK24.

Særligt fire dage og begivenheder har sat sig i min hukommelse.

Den første særlige dag var, da vi under folketingsvalgkampen i efteråret 2022 havde første partilederrunde. På spørgsmålet, om sygeplejersker skulle have mere i løn, svarede hele 11 ud af 14 partiledere "ja". Wauw. Aldrig før havde en valgkamp i så høj grad handlet om sygeplejersker og om et lønløft. Meget af det kunne tilskrives Dansk Sygeplejeråds grundige forarbejde og et stort engagement fra sygeplejersker på alle niveauer. Senere blev valgløfterne

omsat til et regeringsgrundlag med lovning på en treparts-aftale om løn til udvalgte offentligt ansatte. Treparten endte som bekendt med 6,8 mia. til et ekstraordinært lønløft til bl.a. sygeplejerskerne. Er lønkampen så i mål? Nej, vi skal videre. Kampen skal især fortsætte i lokallønssporet, hvor der er afsat nye midler til lønudvikling.

Den næste dato, som jeg personligt vil huske altid, er den dag, jeg blev valgt som forkvinde for Dansk Sygeplejeråd. Valget blev udløst, da Grete Christensen meddelte, at vi havde prøvet stort set alt i lønkampen. Men vi havde ikke prøvet at skifte forperson. Det er stort i en organisation som Dansk Sygeplejeråd, når vi har vagtskifte på den post. Inklusive mig selv har kun i alt 12 personer haft posten siden Dansk Sygeplejeråds dannelse i 1899. Som følge af valget har vi også fået valgt ny 2. næstforkvinde, så vi nu er en ny samlet politisk ledelse.

Den tredje helt specielle dag var, da Folketinget enstemmigt vedtog et forbeholdt virksomhedsområde til sygeplejersker. Det var en helt særlig oplevelse for os i den politiske ledelse at dele med alle de medlemmer, der var mødt op på Christiansborg for at se afstemningspanelet lyse op i grønt. Den lovændring har vi kæmpet for i næsten to årtier. Det er en anerkendelse af sygeplejerskernes profession og kompetencer, og det er helt enkelt også sund fornuft. Lovændringen baner vejen for en vigtig udvikling af sundhedsvæsenet. Det fulde potentiale afhænger også af, at det implementeres på en god måde.

Fjerde vigtige dag var, da vi fik udløst spændingen om OK24. Sygeplejerskerne havde med stor overbevisning stemt JA til aftalerne. Jeg var meget glad. En lang rejse, der startede for over 50 år siden med Dansk Sygeplejeråds markering af utilfredsheden med Tjenestemandereformen fra 1969, og som fortsatte ind i OK21 og efterfølgende med et langstrakt arbejde i Lønstrukturkomitéen efterfulgt af vanskelige trepartsforhandlinger og til sidst kulmineret med OK24-aftalen. Vi er lykkedes med en mærkbar lønstigning til alle - og især de regionalt ansatte sygeplejersker, som treparten lagde sporene for. Vi lykkedes også med gode indsatser indenfor arbejdsmiljø m.v. Vi har også her måttet indgå kompromiser og finde nye løsninger i forhold til bl.a. vagtarbejde og fleksibilitet, da OK24 skulle udmønte trepartsaftalen. Forløbet har været særligt spændende, da

vi på grund af treparten har haft en sammenkædet afstemning på det kommunale og regionale område. Hele det offentlige Danmark havde ventet i spænding, da vi og de øvrige organisationer i forhandlingsfællesskaberne landede med et stort JA til aftalerne.

Jeg kunne nævne mange andre dage og begivenheder, for der er sket meget, hvilket denne beretning vidner om. I hovedbestyrelsen er vi enige om, at vi kun er nået hertil ved at stå sammen som organisation. Fordi vi sammen hver dag knokler for sygeplejersker og sundhedsvæsenet. Det skal vi blive ved med. For også den kommende tid vil byde på forandringer.

Vi ser ind i en uddannelsesreform af professionsbacheloruddannelserne, som også vil medføre potentielt store ændringer på sygeplejerskeuddannelsen og muligheder for karriereveje. Vi ser også ind i at få løftet sløret for, hvordan kandidatreformen vil påvirke bl.a. cand.cur.-uddannelsen og andre kandidatuddannelser, som sygeplejersker vælger.

Vi er spændte på, hvordan Sundhedsstrukturkommissionen vil foreslå, at sundhedsvæsenet udvikles. Og hvordan der sikres kobling mellem sundhed og den foreslåede ældrereform, som savner svar på netop det. Vi ved allerede, at regeringen har varslet store ambitioner. Det er ændringer, som også kan få betydning for sygeplejersker, og sammen skal vi insistere på at få løst nogle af de grundlæggende udfordringer.

Tiden er til sygepleje, som vi skriver i vores nye professionsstrategi. Det ser jeg frem til, at vi sammen skal omsætte til virkelighed sammen med den øvrige strategi. Det får vi bl.a. anledning til, når vi i 2024 fejrer Dansk Sygeplejeråds jubilæum. Vi har som sygeplejersker gået foran i udviklingen af professionen i 125 år, og det vil vi blive ved med. Jeg glæder mig sammen med hovedbestyrelsen til dialogen på kryds og tværs i organisationen. For mit vedkommende bl.a. på de 125 arbejdspladsbesøg, som jeg vil komme på i løbet af året og allerede er i fuld gang med.

Vi blev dannet af en gruppe stolte sygeplejersker for mange, mange år siden. Dengang handlede det om at stå sammen for at få indflydelse på uddannelsen og sygeplejerskernes faglighed. Det er stadig en mærkesag den dag i dag. Stolt-

heden og sammenholdet skal vi værne om, og vi skal også i den kommende tid drøfte med hinanden, hvordan vi udvikler organisationen og holder fast i vores stærke fællesskab.

Jeg skriver forordet inden redaktionens afslutning midt i april 2024, så der kan være sket en udvikling eller fundet nye begivenheder sted inden kongressen til maj. Jeg glæder mig til at følge op på det, når vi mødes til kongressen i maj.

God fornøjelse med beretningen.

Dorthe Boe Danbjørg

Dorthe Boe Danbjørg
Forkvinde

Kongresberetning 2022-2024

Hovedbestyrelsens handlingsprogram for 2022-26 sætter retningen for Dansk Sygeplejeråds politiske og organisatoriske arbejde.

Handlingsprogrammet blev præsenteret på kongressen i maj 2022.

Kongresberetningen er inddelt efter handlingsprogrammets fire temaer:

- Bedre løn til sygeplejersker
- Sygeplejefaglige ambitioner for sundhedsvæsenet
- Styrket faglighed og profession
- Et større, stærkere og mere handlekraftigt fællesskab

Temaerne har været styrende for de indsatser, som DSR-C, kredsene, Lederforeningen og SLS har gennemført i kongresperioden.

Bedre løn til sygeplejersker

I den forgangne kongresperiode lå spørgsmålet om sygeplejerskers løn højt på den politiske dagsorden. Et presset sundhedsvæsen bidrog til at fastholde politikeres og mediers opmærksomhed på sygeplejerskernes budskab om, at løsningen på sygeplejerskemanglen starter med lønnen.

Budskabet om, at sygeplejerskemanglen blandt andet bunder i et historisk lønefterslæb, blev formidlet på møder, i medier, på Folkemødet og på medlemsarrangementer.

I perioden var der flere begivenheder, som kunne ses som skridt i retning af et større politisk ansvar for løndannelsen i den offentlige sektor blandt andet med nedsættelsen af en lønstrukturkomité og indkaldelse til trepartsforhandlinger om løn i den offentlige sektor. Og i folketingsvalgkampen i efteråret 2022 var sundhed ifølge målinger det vigtigste tema, hvor sygeplejerskers løn også kom højt på dagsordenen og efter valget, blev skrevet ind i regeringsgrundlaget.

Lønstrukturkomitéen

I juni 2023 præsenterede Lønstrukturkomitéen efter flere udskydelser en rapport, der viste, at særligt fag med en høj andel af kvinder lønmæssigt ligger lavt. Dansk Sygeplejeråd havde en af Fagbevægelsens Hovedorganisations fem pladser i komitéen og kæmpede for, at lønsammenligningerne skulle opgøres uden genetillæg. Rapporten kom derfor også til at dokumentere, at når sygeplejerskernes løn opgøres uden genetillæg, så ligger deres løn under, hvad de kunne forvente at tjene ud fra uddannelse, ledelsesansvar og erfaring.

Arbejdet i Lønstrukturkomitéen var præget af dens brede sammensætning af medlemmer og forskellige interesser, og forud for offentliggørelsen havde læk til pressen trukket flere overskrifter om, at sygeplejerskernes løn "ikke var for lav". Da rapporten blev offentliggjort, indeholdt den flere nuancer og et hovedbudskab om, at de offentligt ansattes løn kan anskues på flere måder. En konklusion som blev underbygget af en rapport fra Kraka, der viste, at hvis opgaver og ansvar indregnes, så øges sygeplejerskernes lønefterslæb med 7 procent.

Dansk Sygeplejeråd afholdt i forbindelse med offentliggørelsen af Lønstrukturkomitéens rapport sit eget pressemøde om rapporten og udgav en minirapport om komitéens centrale konklusioner om sygeplejerskers løn.

Fakta om Lønstrukturkomitéen

Lønstrukturkomitéen blev nedsat på baggrund af mæglingsskitsen og sidenhen lovindgrebet under OK21. Formålet med komitéen var at undersøge lønstrukturerne i den offentlige sektor samt at komme med inspiration til strukturer for fremtidens løndannelse. Arbejdet skulle have været færdigt i 2022, men blev først udskudt pga. folketingsvalget og siden pga. de private overenskomstforhandlinger i foråret 2023.

Trepartsaftale om højere løn i den offentlige velfærd

I forlængelse af folketingsvalgkampen i 2022, en omfattende lobbyindsats fra Dansk Sygeplejeråd og engagerede sygeplejersker på alle niveauer indkaldte Regeringen til trepartsforhandlinger om lønloft til offentligt ansatte i efteråret 2023. Regeringens formål med treparten var at øge arbejdsudbuddet og løse rekrutteringsudfordringerne inden for offentlig velfærd. Regeringen orienterede på et indledende pressemøde om, at fire faggrupper var i spil, herunder sygeplejerskerne.

Dansk Sygeplejeråd havde en af FH-pladserne i trepartsforhandlingerne og bidrog med viden og beregninger til forhandlingerne. Efter et længere forhandlingsforløb på mere end to måneder præsenterede Regeringen, arbejdsgiverne og fagbevægelsen den 4. december 2023 en aftale. Trepartsaftalen sikrer 1,3 mia. kr. – ud af en samlet ramme på 6,8 mia. kr. – til at øge hospitalsansatte sygeplejerskers løn. Midlerne består af et anciennitetstillæg til grundlønnen efter tidligst fire års ansættelse og et tillæg for at deltage i vagtarbejdet. Derudover rummer aftalen lokallønsmidler på 150 mio. kr. til plejepersonale på særlige områder i det regionale sundhedsvæsen og et mindre vagttillæg til kommunale sygeplejersker. Pengene udmøntes fra 2024-2026.

Med i pakken for at modtage de ekstraordinære lønmidler var en række krav fra Regeringen og arbejdsgiverne til arbejdsvilkårene; bl.a. skal flere sygeplejersker indgå i vagtarbejdet, og sygeplejersker skal i højere grad arbejde på tværs af enheder, fx mellem ambulatorier og sengeafsnit. Derudover blev aftalepartierne enige om, at sygeplejestuderende fra optaget i 2024/2025 skal ansættes i den sidste lange praktikperiode, så de studerendes kompetencer kan anvendes.

des bedst muligt i opgaveløsningen og indgår i normeringen i det omfang, det er muligt.

Det lange forhandlingsforløb indeholdt flere dilemmaer. Ud over modydelserne var det en præmis fra Regeringen, at kun de hospitalsansatte sygeplejersker var i spil til en større lønstigning. Dansk Sygeplejeråd havde naturligvis ønsket, at også de kommunalt og statsansatte sygeplejersker skulle anerkendes for deres store bidrag til det samlede sundhedsvæsen.

Set i lyset af mere end 50 års lønkamp gav aftalen en mærkbar forøgelse af sygeplejerskernes løn. Et løft der er nødvendigt for at komme et skridt tættere på ligeløn og på at få rettet op på den krise, som sundhedsvæsenet står i.

Trepartsforhandlingerne fyldte meget i pressen og i Dansk Sygeplejeråds medlemskommunikation. Dansk Sygeplejeråds fokus i medlemskommunikationen var, at medlemmerne oplevede, at de forstod baggrunden for aftalen, og at deres spørgsmål blev besvaret. Der blev skabt et omfattende webunivers på dsr.dk – ”Det betyder trepartsaftalen for dig” – og både nyhedsbreve og sociale medier havde fokus på gennemgangen. Dansk Sygeplejeråd holdt derudover virtuelle medlemsmøder, hvor aftalen blev forklaret, og hvor medlemmerne fik mulighed for at komme i dialog med den politiske ledelse om aftalen.

De konkrete elementer i aftalen blev aftalt med arbejdsgiverne ved OK24.

OK24

Forberedelserne af OK24 gik i gang længe for det formelle forløb. I foråret 2023 inviterede Dansk Sygeplejeråd til medlemsmøder i hele landet. Til møderne og i en elektronisk spørgeskemaundersøgelse fik medlemmerne mulighed for at fortælle Dansk Sygeplejeråd om deres forventninger til OK24. Der var fra Dansk Sygeplejeråds side lagt op til en prioritering af tre overenskomsttemaer: Løn, et fleksibelt og holdbart arbejdsliv samt kompetenceudvikling.

Medlemmernes prioritering var tydelig. Et stort flertal mente, at løn var det vigtigste tema ved OK24, men fleksibilitet og et holdbart arbejdsliv var også prioriteret. På baggrund af medlemmernes input udtog hovedbestyrelsen de krav, som den 15. december 2023 blev sendt til arbejdsgiverne.

Efter kravsudvekslingen forhandlede CFU (Centralorganisationernes Fællesudvalg) på det statslige område som sæd-

vanlig først. Den 11. februar 2024 opnåede parterne enighed om en samlet økonomisk ramme på 8,8 procent over de næste to år. Forud havde parterne i offentligheden ytret forskellige forventninger til rammens størrelse, idet blandt andre forhandlingslederen på det statslige område stillede krav om en tocifret ramme. Finansministeren spillede ud med en ramme på netop 8,8 procent. Der kom undervejs i forhandlingerne nye estimater for løn- og prisudviklingen i dansk økonomi, hvilket betød et nedjusteret udgangspunkt for forhandlingen af den økonomiske rammes størrelse.

CFU udtrykte derfor tilfredshed med den endelige ramme, da den i et historisk perspektiv er høj og giver mulighed for en forventelig reallønsforbedring på lidt over 2 procent for lønmodtagerne. Samtidig ville en forholdsmæssig stor del af midlerne allerede blive udmøntet pr. april 2024.

Forlig på det statslige, regionale og kommunale område

I kølvandet på det statslige forlig indgik Forhandlingsfællesskabet forlig på først det kommunale og siden det regionale område.

De generelle forlig for kommuner og regioner indeholdt ud over den økonomiske ramme på 8,8 procent en række forbedringer. For Dansk Sygeplejeråd var det særligt vigtigt, at vilkårene for natarbejde skal være sundhedsmæssigt forsvarlige. Med aftalen blev det sikret, at gravide højst må have én nattevagt ugentligt, og at partnerne står sammen om en anbefaling om højst tre nattevagter i træk. Med aftalen blev i øvrigt rettet op på forskelsbehandling af pensionister, så de fremover optjener pensionsbidrag som alle andre ansatte. Det har længe været en mærkesag for Dansk Sygeplejeråd.

I forhold til medlemmernes ønske om fokus på fleksibilitet gav aftalerne mulighed for opsparing af frihed og på det regionale område er der aftalt et projekt, hvori indflydelse på arbejdstilrettelæggelsen indgår.

Det helt særlige ved overenskomstforhandlingerne i 2024 var udmøntningen af midlerne fra trepartsaftalen mellem parterne med bl.a. anciennitetstillæg og vagtillæg. Trepartsmidlerne betød sammen med den økonomiske ramme mærkbare lønstigninger til hospitalsansatte sygeplejersker.

Ved forhandlingerne med arbejdsgiverne på det kommunale og regionale område lykkedes det Forhandlingsfællesskabet at aftale organisationspuljer på 2 procent, hvilket giver mulighed for at sætte politisk retning på brugen af overenskomstmidler.

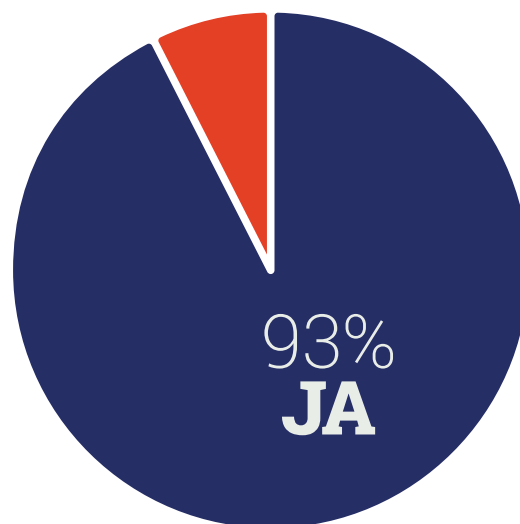
Dansk Sygeplejeråd prioriterede i de individuelle forhandlinger med KL og Danske Regioner tre særlige områder: Højere startløn til nyuddannede, øget løn for sygeplejersker med over 10 års anciennitet og en øgning af pensionsprocenten.

Et andet vigtigt aftryk på OK24 for Dansk Sygeplejeråd var større anerkendelse af de sygeplejefaglige ledere, idet ledernes lønninger ikke i tilstrækkelig grad har afspejlet ansvaret. Parterne blev på det regionale område enige om en chefløn aftale, der indeholder en række forbedringer af ledernes vilkår, lønnen for ledere blev løftet, blandt andet med midler fra treparten og pensionsprocenten blev øget.

Forhandlingsfællesskabet gør os stærke

Som medlem af både Sundhedskartellet og Forhandlingsfællesskabet fremsætter Dansk Sygeplejeråd fælles krav til OK24. Det gør Dansk Sygeplejeråd for at kunne stå stærkest muligt i forhandlingerne.

Via Forhandlingsfællesskabet fremsender vi de generelle krav – som er gældende for alle offentligt ansatte – til overenskomsten. Det kan fx være krav om generelle lønstigninger eller penge til ferie eller barsel. Via Sundhedskartellet fremsender Dansk Sygeplejeråd specielle krav – som er gældende særligt for Dansk Sygeplejeråds medlemmer – til overenskomsten. Det kan fx være krav om bedre løn til særlige grupper, pension eller arbejdstidsregler

Resultatet af urafstemningen

Den 15. april 2024 kom resultatet af urafstemningerne på hhv. det statslige (vejledende afstemning) og det regionale og kommunale område.

Sygeplejerskerne på det regionale og kommunale område godkendte med 92,3% af stemmerne aftalerne. Stemmeprocenten var over 60%. Det samlede resultat på tværs af organisationerne i Forhandlingsfællesskabet var også et overbevisende ja – hvilket grundet de særlige sammenkædningsregler for OK24 var centralt, og dermed blev aftalerne på det regionale og kommunale område stemt igennem.

På det statslige område stemte 92,6% af sygeplejerskerne 'ja' i den vejledende afstemning, hvorfor Hovedbestyrelsen accepterede aftalen. Også her var der et samlet ja blandt de stemmeberettigede organisationer under CFU, og aftalen kunne dermed godkendes.

Ny overenskomst for konsultationssygeplejersker

Efter ca. et halvt års forhandling lykkedes det inden sommerferien 2022 at nå til enighed med Praktiserende Lægers Arbejdsgiverforening (PLA) om den nye overenskomst for konsultationssygeplejersker. Ud over regulering af lønnen indeholdt forliget en præcisering af overenskomstens bestemmelse om den årlige lønforhandling og et periodeprojekt om afdækning af omfang og vilkår for konsultationssygeplejerskernes opgaver i patientens hjem. Herudover aftalte Dansk Sygeplejeråd med PLA, at de minder deres

medlemmer om pligten til at gennemføre en årlig arbejdsmiljødrøftelse på arbejdspladsen.

OK23 på det private område

Dansk Sygeplejeråds 33 overenskomster med arbejdsgivere, der er medlem af Dansk Erhverv eller DI, blev fornyet pr. 1. marts 2023. På grund af Regeringens afskaffelse af Store Bededag var forventningen, at det ville blive vanskelige forhandlinger, men det lykkedes parterne i de store toneangivende forlig at blive enige om en fornyelse med fine lønreguleringer, og mæglingforslaget blev stemt hjem af et klart flertal blandt FH-organisationerne. For Dansk Sygeplejeråds vedkommende landede forhandlingerne om nye overenskomster med et godt resultat, som udover lønreguleringer, forøgelse af den særlige opsparing og pensionsomlægning (i alt knap 10 procent) også indeholdt forbedringer af barselsorlovsvilkårene, som er forøget med 2 uger øremærket til far/medmor og 2 uger til deling mellem forældrene samt en styrkelse af tillidsrepræsentantens rolle.

Arbejdstid og lokalløn på det statslige område

Forhandlinger om de lokale løndele gav anledning til en række uoverensstemmelser på de statslige arbejdspladser. I et konkret tilfælde udmundende uenigheden i en principiel sag om brud på den centrale lokallønsaftale. Sagen resulterede i et forlig med udbetaling af et bodsbeløb på 25.000 kr. til Dansk Sygeplejeråd.

Dansk Sygeplejeråd har i perioden også arbejdet med understøttelse af TR-funktionen i lokallønsarbejdet, herunder indgået en forhåndsaftale i Kriminalforsorgen om et fast TR-tillæg.

De lokale processer blev i løbet af 2023 suppleret af et centralt partsprojekt om en revision af rammeaftalen om lokalløn (aftalt ved OK21). Projektet indeholdt bl.a. en større dataindsamlingsproces (statistik, interviews med ledere og medarbejdere mv.). Rapporten fra projektet tjente som et validt datagrundlag for drøftelserne om forbedringer af lokallønssystemet ved OK24.

På arbejdstidsområdet var der fokus på fortsat implementering af nye arbejdstidsbestemmelser fra OK21 på hhv. SOSU-skolerne og professionshøjskolerne. Dansk Sygeplejeråd afholdt bl.a. en fælles arbejdstidskonference for tillidsrepræsentanter og ledere på SOSU-skolerne i samarbejde med Danske SOSU-skoler og Danmarks Lærerforening.

På det øvrige statsområde har arbejdstidsreglerne særligt været udfordret i Forsvaret. Bl.a. har det været nødvendigt at tilpasse aftalegrundlaget, så sygeplejersker har mulighed for at deltage i militære øvelser, der strækker sig over flere døgn. Der er derfor indgået en lokalafstale om særlig honorering for døgnøvelser for fastansatte sygeplejersker i Forsvaret. Forud for aftalen rejste Dansk Sygeplejeråd en sag om brud på den eksisterende centrale arbejdstidsaftale, hvor Dansk Sygeplejeråd fik et bodsbeløb på 15.000 kr.

Lokale aftaler og forhandlinger

Dansk Sygeplejeråds kredse og Lederforeningen i Dansk Sygeplejeråd har også i kongresperioden forhandlet med regioner og kommuner om aftaler på en lang række områder.

Der er lokalt blevet forhandlet nye FEA-aftaler og der er indgået aftaler om midlertidige tillæg til blandt andre operations- og anæstesisygeplejersker, samt sygeplejersker på medicinske afdelinger. Ligeledes har oversygeplejersker i Region Midtjylland fået øget grundlønnen som følge af en ny forhåndsaftale.

Resultaterne af lokallønsaftaler indgået i 2022 har kunnet aflæses positivt i sygeplejerskernes andel af lokallønsmidlerne i 2023, og der er på trods af stram økonomi og besparelser i kommuner og regioner også opnået lokallønresultater i 2023.

Lederforeningen har bistået ledende sygeplejersker i forhandlingerne om deres individuelle løn. Lederforeningen bidrager gennem bl.a. sparring og rådgivning til, at ledende sygeplejersker i gennemsnit ca. får forhandlet 30 mio. kr. hjem i engangsbeløb, funktionstillæg, kvalifikationstillæg og resultatløn.

Lokalt samarbejder Dansk Sygeplejeråds kredse løbende med arbejdsgiverne om nye aftaler på de områder, der har betydning for sygeplejers arbejdsliv.

Den danske model

Den danske model er bærende for de resultater, som Dansk Sygeplejeråd kan opnå til sygeplejersker. At der bliver indgået overenskomster mellem sygeplejersker og arbejdsgivere betyder, at man som sygeplejerske er med til at prioritere, hvordan ens lønkroner skal fordeles – skal der for eksempel prioriteres mere til genetillæg, uddannelse, grundløn, pension eller mere fritid? Gennem den danske model har sygeplejersker gennem tiden opnået bedre løn, arbejdstidsregler, løn under barsel og sygdom, ferie- og fridage, pensionsordninger, efteruddannelsesmuligheder og meget mere. Den danske model indebærer unægtelig tvtrækning mellem parterne. Når begge parter stiller krav, skal der ofte indgås kompromiser. Det kan fx. være, at man som sygeplejerske får mere frihed mod til gengæld at arbejde mere fleksibelt. Det er Dansk Sygeplejeråds opgave at forhandle det bedst mulige resultat hjem til sygeplejersker.

Dansk Sygeplejeråds principielle sager i kongresperioden

I løbet af kongresperioden har Dansk Sygeplejeråd ført en række principielle sager på vegne af medlemmer og i mange tilfælde bidraget til økonomisk godtgørelse til medlemmer som for eksempel er blevet opsagt, har fået ændret deres ansættelsesvilkår, har fået udbetalt forkert løn eller lignende

I 2022 førte Dansk Sygeplejeråd en sag om brud på en række arbejdstidsregler i forbindelse med omfattende undervisning med udrulningen af Sundhedsplatformen på Rigshospitalet. I den forbindelse pålagde arbejdsretten Danske Regioner en bod på 250.000 for overtrædelserne.

En anden sag handlede om flytning af arbejdstid med dagsvarsel i forbindelse med corona med arbejdsgivers argument om, at der var tale om en "særlig situation". Sagen

endte med et forlig, som medførte, at Danske Regioner blev pålagt en bod på 75.000 kr.

I kongresperioden førte Dansk Sygeplejeråd også en sag om et medlem som via lodtrækning om fredagen blev pålagt en ekstra vagt om søndagen, og blev bortvist pga. en sygdomsmeddelelse den pågældende søndag. Opmanden i afskedigelsesnævnet fandt bortvisningen uberettiget og tilkendte medlemmet en godtgørelse.

I 2023 fik Dansk Sygeplejeråd sammen med Danske Bioanalytikere i en faglig voldgift fastslået, at de lokale parter kan aftale en højere grundlønssindplacering end overenskomstens almindelige regler herom som en del af aftalen om lokal løndannelse.

I en sag om afskedigelse af et medlem grundet senfølger efter corona fandt opmanden, at afskedigelsen var rimeligt begrundet i medlemmets forhold. Samtidig fandt han, at der skulle udvises større langmodighed i forhold til at fastholde medlemmet, når baggrunden for sygdommen var corona, som hun var blevet smittet med som frontpersonale.

Dansk Sygeplejeråd førte i 2023 en sag på det regionale område om fortolkning af arbejdstidsaftalens § 5, stk. 1 om normaltjenestens længde i forbindelse med overgangen til vintertid. Opmanden fandt, at regionen kan planlægge en 12-timers vagt over natten, hvor sommer bliver til vintertid, uden at det er i strid med arbejdstidsaftalen, men ikke på andre tidspunkter.

Nye barselsregler

Dansk Sygeplejeråd har i lang tid arbejdet for lighed af barselsorlov for at fremme ligestilling mellem forældre. Med afsæt i den politiske aftale fra oktober 2021 vedtog Folketinget de nødvendige ændringer af barselsloven, så både mor og far/medmor fik 11 ugers øremærket barsel. Lovændringen trådte i kraft i sommeren 2022, og siden har Dansk Sygeplejeråd været optaget af at undervise og informere bl.a. tillidsrepræsentanter og ledere om de nye regler.

Siden har Dansk Sygeplejeråd forhandlet de ændrede regler med den øremærkede barsel på det private område ved OK23.

Dansk Sygeplejeråd har også bidraget i en arbejdsgruppe i Forhandlingsfællesskabet med at få lønretten under barselsorlov på det regionale og kommunale område tilpasset de nye regler. Tilpasningerne er efterfølgende forhandlet ved OK24 med arbejdsgiverne på hele offentlige område.

Klinik von Baden-Württemberg AG
Städt. Kliniken Schwäbisch-Gmünd
Informationen
für Baden-Württemberg
70800 Gmünd C

Sygeplejefaglige ambitioner for sundhedsvæsenet

I kongresperioden har sundhedsvæsenet fortsat været presset i høj grad som følge af manglen på sundhedspersonale, herunder sygeplejersker. I kongresperioden har Dansk Sygeplejeråd arbejdet med sygeplejefaglige og sundhedspolitiske ambitioner for sundhedsvæsenet i en lang række sammenhænge blandt andet i et politisk klima, hvor sundhed og sygeplejersker har stået højt på dagsordenen.

Folketingsvalg 2022

Sundhed var ifølge målinger det vigtigste tema for vælgerne under valgkampen i efteråret 2022 og opmærksomheden på sygeplejerskemanglen og sygeplejerskers løn fortsatte i hele valgkampen og efterfølgende ind i regeringsgrundlaget.

Under valgkampen udtrykte 11 ud af 14 opstillingsberettigede partier støtte til mere i løn til sygeplejersker, og den første partirunde i TV blev indledt med en håndoprækning blandt partilederne fra de 14 partier om, hvem der ville arbejde for mere løn til sygeplejersker.

De konkrete løfter var noget mere afmålte, men blandt andre Socialdemokratiet, Moderaterne, Socialistisk Folkeparti og Enhedslisten lancerede politiske udspil om mere i løn til sygeplejerskerne. Det var et vigtigt skridt, at politikerne på Christiansborg påtog sig et politisk ansvar for løndannelsen i den offentlige sektor, som Dansk Sygeplejeråd længe har arbejdet for.

Dansk Sygeplejeråd satte præg på valgkampen både centralt og lokalt med debatindlæg og valgarrangementer i kredse og et stort valgmøde på Rigshospitalet med blandt andre Magnus Heunicke (S), Pia Olsen Dyhr (F) og Rosa Lund (Ø).

Sygeplejersker var ikke kun stærkt repræsenteret blandt folketingsvalgets temaer, men også blandt kandidaterne. Dansk Sygeplejeråds valgsite på dsr.dk oplyste de opstillede sygeplejerskekandidater på tværs af partierne, og et rekordstort antal sygeplejersker blev valgt ind i Folketinget. Hele syv sygeplejersker fra fire forskellige partier blev valgt ind, hvoraf den ene sidenhen blev løsgænger.

Efter lange forhandlinger dannede Socialdemokratiet regering med Venstre og Moderaterne. Regeringsgrundlaget

indeholder et markant fokus på sundhedsvæsenet og velfærdsmedarbejdernes løn- og arbejdsvilkår. Regeringen bebudede, at der skulle bruges 2 mia. kr. på en akutplan med midler til merarbejde, løntillæg og midlertidige indsatser på sygehusene. Derudover en 2030-plan med et lønløft til medarbejdere i den offentlige velfærd på 1 mia. kr. i 2024 stigende til 3 mia. kr. i 2030. Disse midler skulle fordeles med afsæt i de trepartsforhandlinger, som fandt sted i efteråret 2023. Planen indeholdt også 5 mia. til sundhed generelt frem mod 2030.

Fakta om Dansk Sygeplejeråds medieomtale i valgkampen 2022

Dansk Sygeplejeråd blev nævnt i 1.110 medieomtaler i løbet af valgkampen, og på Twitter fik DSR-tweets mere end 87.000 eksponeringer – svarende til en stigning på 118 procent.

Mangel på sygeplejersker

Manglen på sygeplejersker er fortsat et af de mest presserende problemer for sundhedsvæsenet. Derfor har manglen på sygeplejersker fyldt i medie billedet og for sygeplejerskerne. Regeringen og Danske Regioner præsenterede i foråret 2023 en akutpakke, som skulle fastholde medarbejdere og afkorte ventelister. Ligeledes har manglen været et gennemgående tema i Robusthedskommissionen og trepartsforhandlingerne om løn i det offentlige.

Arbejdet i kongresperioden er sket med udgangspunkt i udspillet "Løs manglen på sygeplejersker" fra april 2022, som indeholder 12 anbefalinger til at sikre sygeplejersker nok til fremtidens sundhedsvæsen. Den første og væsentligste af anbefalingerne er, at det starter med lønnen. Sygeplejersker skal have en løn, som modsvarer sygeplejerskernes uddannelsesniveaue, ansvar og opgaver.

I Dansk Sygeplejeråds kredse er der afholdt møder med borgmestre og regionsrådsformænd om manglen på sygeplejersker, og kredsene har presset på for aftaler om syge-

Dansk Sygeplejeråds 12 anbefalinger fra udspillet "Løs manglen på sygeplejersker"

1. Rekruttering og fastholdelse af sygeplejersker starter med løn
2. Sørg for tid til kvalitet og faglighed
3. Skab mulighed for vagtplanlægning med respekt for faglighed, frivillighed og privatliv
4. Gør det attraktivt og muligt at arbejde fuldtid
5. Brug sygeplejerskers og andre faggruppers tid meningsfuldt
6. Styrk sygeplejefaglig ledelse og fasthold lederne
7. Fasthold erfarne sygeplejersker
8. Sørg for de rigtige kompetencer til fremtidens udfordringer
9. Let presset på sundhedsvæsenet gennem afbureaukratisering
10. Uddan flere sygeplejersker
11. Introduktionsforløb og fuldtid til alle nyuddannede sygeplejersker
12. Rekruttering af allerede uddannede sygeplejersker

plejerskernes løn- og arbejdsvilkår, som kan understøtte rekrutteringen og fastholdelsen i kommuner og regioner. Der er også samarbejdet lokalt med uddannelsesinstitutionerne om at øge optaget på sygeplejerskeuddannelsen og mindske frafaldet.

Lokalt er der også blevet arbejdet med at hjælpe sygeplejersker, som har følt sig klemte af lokale politiske beslutninger som følge af manglen. For eksempel da et regionsråd indførte en ny struktur, som skulle få flere til at tage del i vagtarbejdet, vakte det frustration blandt sygeplejerskerne, som opfattede det som tvang til at skulle arbejde aften, nat og weekend. Også de ledende sygeplejersker blev ramt, da ingen ledere ønsker at tvinge medarbejdere til vagtarbejde. Lederforeningen bidrog med anbefalinger til, hvordan udfordringen kunne takles anderledes – og sammen med

kredsen blev der fundet en mere mindelig løsning på problematikken uden tvang.

Fokus på konsekvenser og løsninger på manglen

Dansk Sygeplejeråd har løbende deltaget i den offentlige debat om konsekvenserne af manglen og bl.a. haft fokus på at dokumentere konsekvenserne af sygeplejerskemanglen med data, fx hvordan manglen påvirker kvalitet, arbejdstempo og lukkede sengepladser.

Dansk Sygeplejeråd har løbende en tæt dialog med bl.a. Danske Regioner om karriereveje og fastholdelse af sygeplejersker. Som følge af dialogen har Danmarks Statistik på vegne af Dansk Sygeplejeråd og Danske Regioner i 2023 gennemført en stor spørgeskemaundersøgelse blandt sygeplejersker, som arbejder udenfor sundhedsvæsenet, med fokus på, hvorfor de har forladt sundhedsvæsenet, og hvad der skal til for at få sygeplejerskerne tilbage. Rapporten viste, at to ud af fem sygeplejersker udenfor sundhedsvæsenet gerne vil vende tilbage. Hvis det skal ske, handler det især om en mere rimelig arbejdsmængde, bedre mulighed for at kontrollere arbejdssituationen og højere løn.

Aftale om udenlandske sygeplejersker

Regeringen indgik i starten af 2024 en bred aftale om rekruttering af sundhedspersoner fra udlandet. Regeringens formål med aftalen er, at udenlandsk arbejdskraft skal bidrage til at løse udfordringer med mangel på sundhedspersonale. Aftalen indeholder blandt andet et forslag om at indgå partnerskabsaftaler med Indien og Filippinerne om samarbejde om rekruttering og uddannelse af sundhedspersonale, under hensyntagen til WHO's anbefalinger om etisk forsvarlig rekruttering. Dansk Sygeplejeråd har kommenteret og udtrykt bekymring over aftalen. Der er global mangel på sygeplejersker, og derfor bør Danmark fokusere på at løse rekrutteringsudfordringerne herhjemme. Mange sygeplejersker i Danmark arbejder uden for sundhedsvæsenet, og Regeringen bør i stedet fokusere på at gøre det attraktivt at arbejde i sundhedsvæsenet.

Et stigende antal sygeplejersker fra "tredje lande" søger om opholds- og arbejdstilladelse i Danmark. Det gælder især sygeplejersker fra Iran. Mange oplever lange sagsbehandlingstider for at få godkendt deres autorisation, så de kan arbejde som sygeplejersker i Danmark. Og det kan være vanskeligt at gennemskue krav og mulighed for evalueringsansættelser m.v. – ligesom det også for danske sygeplejersker og ledere kan være vanskeligt at navigere i uklare

regler. Dansk sygeplejeråd har arbejdet for at sikre klarere regler på området og har bl.a. været i dialog med både Styrelsen for Patientsikkerhed og arbejdsgivere samt rådgivet mange udenlandske sygeplejersker om, hvor de kan søge viden og hjælp.

Rette kompetencer til rette opgaver

I 2022 blev projektet "Rette kompetencer til rette opgaver – mod og ideer til nytænkning på sygehusområdet" etableret som skal sætte fokus på, hvordan man bedst får alle faggrupperes kompetencer sat i spil til gavn for arbejdsmiljø, rekruttering og fastholdelse - uden at gå på kompromis med patientsikkerheden og kvaliteten. I projektet deltager Danske Regioner, Sundhedskartellet, FOA, AC (repræsenteret ved Foreningen af Speciallæger og Yngre Læger) samt Offentligt Ansattes Organisationer (repræsenteret ved HK). En analyse, som konsulenthuset Implement lavede for projektet pegede bl.a. på, at de fleste faggrupper vurderer, at det alene er sygeplejerskerne, der har de kompetencemæssige forudsætninger for at koordinere den samlede tværfaglige indsats i komplekse patientforløb. Analysen pegede også på, at de interviewede sygeplejersker generelt nævner oplevelsen af at være for dårligt lønnet.

Robusthedskommissionen

Som en del af aftalen om sundhedsreformen i 2022 nedsatte Regeringen en kommission for robusthed i sundhedsvæsenet i 2022. Dansk Sygeplejeråds daværende 2. næstforkvinde blev udpeget som et af Fagbevægelsens Hovedorganisations tre medlemmer i kommissionen. Robusthedskommissionens rapport og anbefalinger blev færdige i september 2023.

Dansk Sygeplejeråd tog afsæt i udspillet "Løs manglen: Sådan sikrer vi nok sygeplejersker til fremtidens sundhedsvæsen" fra 2022, og flere af Dansk Sygeplejeråds mærkesager kom med i den endelige rapport. Dansk Sygeplejeråd arbejdede i kommissionen for et stærkt fokus på faglighed og ordentlige arbejdsvilkår i sundhedsvæsenet. Det er afgørende for at sikre, at der i fremtiden rekrutteres og fastholdes sundhedspersonale, at der er de rigtige kompetencer til fremtidens sundhedsvæsen, og at arbejdet i sundhedsvæsenet organiseres fagligt forsvarligt og med udgangspunkt i borgere og patienters behov for sygepleje og behandling.

Dansk Sygeplejeråd mener dog ikke, at Robusthedskommissionens anbefalinger har et tilstrækkeligt fokus på faglighed og kvalitet i sundhedsvæsenet. Det skyldes især

en anbefaling, som bl.a. har fokus på øget brug af ufaglærte, herunder til patient- og borgernære opgaver. Dansk Sygeplejeråd mener, at det er bekymrende for kvaliteten i sundhedsvæsenet at anbefale øget brug af ufaglærte. Derfor lavede Dansk Sygeplejeråd denne mindretalsudtalelse til anbefaling: "Det skal bemærkes, at Dansk Sygeplejeråd anbefaler, at så stor en andel som muligt af medarbejdere i sundhedsvæsenet, som varetager patient- og borgernære opgaver, har en sundhedsfaglig uddannelse. Forudsætningen for et robust sundhedsvæsen med høj kvalitet og patientsikkerhed er, at medarbejderne i sundhedsvæsenet har kompetencerne til at levere en helhedsorienteret sygepleje og behandling."

I forbindelse med offentliggørelsen af Robusthedskommissionens rapport afholdt Dansk Sygeplejeråd et virtuelt møde for Dansk Sygeplejeråds kongresdelegerede, fællestillidsrepræsentanter og tillidsrepræsentanter.

Sundhedsstrukturkommissionen

I marts 2023 nedsatte Regeringen Sundhedsstrukturkommissionen, som har til opgave at opstille modeller for en ny organisering af sundhedsvæsenet, der bl.a. skal understøtte mere forebyggelse, bedre sammenhæng mellem sektorerne og øget lighed i sundhed. Dansk Sygeplejeråd fik plads i en følgegruppe sammen med bl.a. KL, Danske Regioner, Lægeforeningen m.fl.

Dansk Sygeplejeråd har fra sin plads i følgegruppen bl.a. peget på behovet for et større fokus på forebyggelse og kompetencer, mere sygeplejefaglig ledelse og bedre datadeling på tværs af sektorer. Sammen med Sygehussamarbejdet har Dansk Sygeplejeråd også sendt et brev til kommissionen om, at den bør forholde sig til konsekvenserne af privatisering og private sundhedsforsikringer.

Derudover har Dansk Sygeplejeråd haft bilaterale møder med interessenter i og omkring kommissionen og deltaget i kommissionens sundhedstopmøde i december 2023. Sundhedsstrukturkommissionen forventes at aflevere sine anbefalinger i juni 2024.

Besparelser i kommuner og regioner

I kongresperioden har både kommuner og regioner måttet gennemføre besparelser, som har haft betydning for borgere og patienter, såvel som for sygeplejersker og andet personale. Dansk Sygeplejeråd dokumenterede i 2023, at tillidsrepræsentanterne i 2 ud af 3 kommuner oplevede be-

sparelseser, som ofte førte til forringelser i kommunens tilbud til borgerne og i nogle kommuner også til afskedigelser af sygeplejersker.

Dansk Sygeplejeråd har både nationalt og lokalt i medierne og via høringer, politikermøder, åbne breve til folketingspolitikere og tværfaglige events med andre medarbejderorganisationer sat fokus på konsekvenserne af besparelserne og paradokset i, at den stigende opgavemængde og kapacitetsudfordringer følges af ansættelsesstop og personale-reduktioner. Kredse og fællestillidsrepræsentanter har deltaget i drøftelser med kommuner, som har skullet spare om specifikke spareforslags betydning for sygeplejen.

I Regeringens 2030-plan, som blev præsenteret i november 2023, afsatte Regeringen 5 mia. kr. til sundhed årligt fuldt indfaset i 2030 til et varigt løft. I den forbindelse udtrykte Dansk Sygeplejeråd tilfredshed med prioriteringen af sundhed, men påpegede samtidig den massive krise, sundhedsvæsenet er i her og nu, når store besparelser medfører fyringer og voksende ventelister. Derfor opfordrede Dansk Sygeplejeråd til, at investeringerne bliver fremrykket, bl.a. så vi kan stoppe en udvikling, hvor det pressede personale i stigende grad, vender ryggen til det offentlige sundhedsvæsen.

Det budskab har Dansk Sygeplejeråd også stået sammen med Sygehussamarbejdet om. I april 2024 udgav Sygehussamarbejdet et debatindlæg, hvor vi sammen satte fokus på det paradoksale i - på den ene side - statsministerens udtalelser om, at "arbejdskraft er den nye valuta" og at samfundsøkonomien er stærk og i god form – og på den anden side - de store besparelser, som regionerne er pålagt, og som bl.a. har medført afskedigelser i hobetallet af sygeplejersker og andet sundhedspersonale. Også her opfordrede vi i fællesskab til, at investeringerne i 2030-planen bliver fremrykket.

Ulighed i sundhed

Dansk Sygeplejeråd arbejder på flere fronter med social ulighed i sundhed og udgav i 2023 et politikpapir med 9 anbefalinger til at styrke indsatsen for socialt udsattes møde med sundhedsvæsenet.

Anbefalingerne er udarbejdet sammen med socialsygeplejerskerne og handler bl.a. om at ansætte socialsygeplejersker til at sikre sammenhæng, mindske ulighed i sundhed og til at formidle viden til andre sundhedsprofessionelle om socialt udsatte menneskers vilkår. I forbindelse med præsentationen af anbefalingerne, havde Dansk Sygeplejeråd

inviteret socialministeren til et studiebesøg hos socialsygeplejerskerne på Hvidovre Hospital i juni 2023.

Dansk Sygeplejeråd var i kongresperioden én af 107 partnere i "Alliancen mod social ulighed i sundhed", som havde til formål at bidrage til at nedbringe de sundhedsmæssige konsekvenser af ulighed for borgere uanset baggrund og social position. Parterne i alliancen har mødtes to gange årligt og alliancen ophørte i 2023 med en afsluttende konference i januar 2024.

Psykiatri

I en stor del af kongresperioden har Dansk Sygeplejeråds politiske arbejde på psykiatrimrådet handlet om den længe ventede 10-års plan for psykiatrien. Gennem bl.a. møder med partiernes psykiatridførere samt via debatindlæg og temamøder for medlemmerne har Dansk Sygeplejeråd arbejdet for især at få fokus på behovet for de rette kompetencer i psykiatrien. Medlemmerne har deltaget aktivt i drøftelserne om psykiatriens fremtid, på eksempelvis Dansk Sygeplejeråds virtuelle medlemsmøde med over 150 deltagere, hvor der var en levende debat med mange gode indlæg og ideer.

I september 2022 kom der endelig en bred politisk aftale om en 10-årig psykiatriplan. Planen indeholdt et længe ventet

løft til et område, der over en årrække er blevet underprioriteret. Alle ønsker blev bestemt ikke opfyldt, men det er trods alt en start, og det medfølgende permanente løft af psykiatrien på 0,5 mia. kr. årligt, samt midler afsat i regeringsgrundlaget for SVM-regeringen var godt nyt for psykiatrien. I efteråret 2023 blev der indgået en delaftale som sikrede 400 mio. i 2024 til bedre hjælp til børn og unge, mere tryghed for ansatte i psykiatrien og forebyggelse af selvmord.

I 2023 var der fokus på implementeringen af 10-årsplanen. Som en del af planen blev der bl.a. nedsat et Nationalt råd for psykiske lidelser og mental sundhed, hvor Dansk Sygeplejeråd og Fagligt Selskab for Psykiatriske Sygeplejersker har en plads hver. Dansk Sygeplejeråd har løbende koordineret arbejdet med repræsentanter fra Fagligt Selskab for Psykiatriske Sygeplejersker, Fagligt Selskab for Addiktiv sygepleje, Fagligt Selskab for Sygeplejersker i Kommunerne og for Fagligt Selskab for Sundhedsplejersker. I rådet har vi lagt fokus på, at man særligt skal arbejde med rekruttering og fastholdelsesproblemerne, behovet for kompetencer og en organisering af patientforløbene, der skaber sammenhæng samt behovet for tidlig indsats og forebyggelse.

Det nære sundhedsvæsen og ældreloven

Det nære sundhedsvæsen var i høj grad på den politiske dagsorden i kongresperioden. Dels med nedsættelsen af en sundhedsstrukturkommission, hvis hovedfokus var udviklingen af det nære sundhedsvæsen, og dels med udsigterne til en ny ældrelov, som skal løfte ældreområdet.

Længe havde vi ventet på Regeringens udspil til en ny ældrelov, som første gang blev varslet i Statsministerens nytårstale 2022. I 2022 bidrog vi til det forberedende arbejde ved bl.a. at være repræsenteret i et råd og en ekspertgruppe nedsat af den daværende Social- og Ældreminister. Arbejdet mandede ud i en afrapportering, som Dansk Sygeplejeråd gav kommentarer til. Ældreloven blev udskudt som følge af valget i efteråret 2022, men det blev en del af regeringsgrundlaget for den nye SVM-regering, at der skulle arbejdes videre på en lov.

I regeringsgrundlaget blev ældreområdet fremhævet som det første område i den offentlige sektor, hvor Regeringen ville foretage en "historisk frisættelse". I august inviterede Dansk Sygeplejeråd ældreministeren på studiebesøg hos Hundested Plejecenter, hvor ministeren sammen med Dansk Sygeplejeråds formand og plejecenterlederen på plejecenteret fik indblik i plejecenterets omsorgsfaglige og sundhedsfaglige fokus på beboerne og diskuterede emner som dokumentation, tilsyn og frisættelse.

Den 22. april 2024 holdt Dansk Sygeplejeråd et virtuelt medlemsmøde om ældreloven med deltagelse af ældreministeren og formanden for Fagligt Selskab for Sygeplejersker i Kommunerne.

Frem mod Regeringens udspil til en ældrelov udgav Dansk Sygeplejeråd politikpapiret "Et godt ældreliv starter med sundhed", hvor hovedbudskabet er, at udviklingen af ældreområdet kræver fokus på sundhed og de ældres stigende behov for sygepleje i kommunerne. Da Regeringen fremlagde sit udspil i januar 2024, og da der i april blev indgået en aftale som i høj grad lignede udspillet, måtte Dansk Sygeplejeråd udtrykke bekymring over et manglende fokus på netop sundhed. En del af aftalen var blandt andet en indskrænkning af de offentlige tilsyn med ældreplejen, en ændret visitationsmodel og mere selvbestemmelse i ydelserne til de ældre. Dansk Sygeplejeråd har afholdt flere møder med en række ældreordførere og organisationer om udspillet. Den 22. april blev der afholdt et virtuelt medlemsmøde med deltagelse af ældreministeren.

Sideløbende har Dansk Sygeplejeråd arbejdet med ældreområdet i regi af partssamarbejdet, "Fremfærd Sundhed og Ældre". Dansk Sygeplejeråd arbejdede f.eks. for et såkaldt vidensspor i projektet om "Grundlæggende Pleje", hvor også medlemmer af Dansk Sygeplejeråd med forskningskompetencer har bidraget. Derudover var vi en del af projektet "tværfaglige organisationsformer", som forventes afsluttet i løbet af 2024. Som del af Demensalliancen arbejder Dansk Sygeplejeråd desuden for et demensvenligt Danmark og for politiske såvel som praktiske forbedringer for mennesker med demens og deres pårørende.

Sundhedspleje

I kongresperioden har Dansk Sygeplejeråd sammen med det faglige selskab for sundhedsplejersker og Foreningen for ledere af Sundhedsordninger arbejdet politisk for at sikre flere optagne på sundhedsplejerskeuddannelsen, da manglen på sundhedsplejersker betyder et øget pres på de forebyggende sundhedsplejeordninger. I den forbindelse har Dansk Sygeplejeråd i kongresperioden deltaget i en arbejdsgruppe under Sundhedsstyrelsen, der arbejder med en revision af de forebyggende indsatser for børn og unge. Sundhedsstyrelsen forventer at kunne sende forslaget i høring i løbet af 1. halvår af 2024.

I Regeringens 10-års plan for psykiatrien er et af fokuspunkterne den tidlige indsats for at forebygge mental mistrivsel hos børn og unge. I den forbindelse var Dansk Sygeplejeråd og Fagligt Selskab for Sundhedsplejersker ude med et fælles debatindlæg i Altinget i august 2023, hvor vi argumenterede for vigtigheden af at give sundhedsplejerskerne plads til at anvende deres faglighed og for den tidlige indsats iblandt socialt sårbare børn og unge. Dansk Sygeplejeråd mødtes i 2023 også med socialministeren om blandt andet behovet et øget forebyggelsesfokus for børn og unge gennem en

styrket sundhedspleje. Et af Dansk Sygeplejeråds forslag er eksempelvis, at 3-årsundersøgelsen kan varetages af sundhedsplejersken i forbindelse med et hjemmebesøg.

Forskning

På kongressen i 2022 blev Dansk Sygeplejeråds nye forskningsudspil "*Forskning i sygepleje – en investering for livet*" lanceret. Udspillet er et resultat af en kongresbeslutning fra 2018 og er samtidig en revidering af tidligere udspil. Det nye udspil er udarbejdet i et tæt samspil med en politisk projektgruppe og med inddragelse af faglige eksperter på området. Udspillet sætter fokus på behov for forskning i sygepleje i hele sundhedsvæsenet. Et særligt fokusområde er udvikling og prioritering af forskning i betydningen af den kommunale sygepleje for borgerne. Udspillet rummer en række anbefalinger, som Dansk Sygeplejeråd arbejder med politisk.

I kongresperioden har der været forskellige indsatser i forhold til at arbejde videre med Dansk Sygeplejeråds anbefalinger fra forskningsudspillet, hvor et særligt fokus er at arbejde for, at der prioriteres midler til forskning i sygepleje i kommunerne. Det har Dansk Sygeplejeråd blandt andet henvendt sig til forskningsordførerne omkring.

Ved OK21 afsatte Sundhedskartellet og Danske Regioner midler til en Udviklings- og forskningspulje. Der var stor interesse for puljen med 112 ansøgninger, og ansøgningerne havde generelt en høj kvalitet. 15 projekter fik midler på i alt 9,5 mio. kr. inden for temaerne 'Sammenhængende og helhedsorienterede patientforløb' og 'Digitalisering og teknologi'. 11 af projekterne er sygeplejefaglige forskningsprojekter.

Også Dansk Sygeplejeråds Sygeplejefaglige Forskningsfond uddelte penge til forskning. Fondens, som uddeler penge hvert andet år, har til formål at yde økonomisk støtte til forskning udført af sygeplejersker til fremme af syge- og sundhedsplejen i Danmark og internationalt. I 2023 blev der uddelt 820.000 kr. til seks forskningsprojekter under temaet "Sygepleje til borgere i eget hjem".

Teknologi

Dansk Sygeplejeråd har i 2023 udgivet politikpapiret "Teknolog – en del af fremtidens sygepleje". I politikpapiret er der 10 anbefalinger, med konkrete opmærksomhedspunkter, når ny teknologi bliver en del af sygeplejerskers arbejdsliv. Politikpapiret blev bl.a. udarbejdet med inspiration fra

en workshop med 25 teknologiinteresserede medlemmer samt drøftelser i hovedbestyrelsen.

Teknologi i sundhedsvæsenet er i den sundhedspolitiske debat fremhævet som en væsentlig del af fremtidens sundhedsvæsen og et bud på en løsning på manglen af sygeplejersker.

Mange af Dansk Sygeplejeråds anbefalinger blev i forskellige former integreret i en del af anbefalingerne i Robusthedskommissionen.

Styrket sygeplejefaglig ledelse

Dansk Sygeplejeråd arbejder løbende for at styrke den sygepleje faglige ledelse. Derfor er det en del af Dansk Sygeplejeråds budskaber til både en ny ældrelov, Robusthedskommissionen og Sundhedsstrukturkommissionen, at der skal være sygeplejefaglig ledelse på alle niveauer i sundhedsvæsenet, og at de sygeplejefaglige ledere skal have gode vilkår for at udføre deres ledelsesopgave.

Dansk Sygeplejeråd har i kongresperioden fortsat arbejdet for, at der ansættes en "Chief Nurse Officer" (CNO) i Sundhedsstyrelsens direktion, som skal være med til at modvirke manglen på sygeplejersker og sikre, at sundhedspolitikken bygger på den nyeste evidensbaserede viden om sygepleje.

I efteråret 2022 blev der afholdt Sygeplejetopmøde 2022 på Hotel Koldingfjord. Til topmødet var de højst placerede sygeplejersker fra kommuner og regioner samt uddannelseschefen fra sygeplejerskeuddannelsen og de sygeplejefaglige professorer inviteret til to dages møde under temaet "*Mangel på sygeplejersker – den største udfordring i det danske sundhedsvæsen*". 40 ledende sygeplejersker deltog på topmødet. Deltagerne drøftede udfordringer og bud på løsninger, bl.a. med fokus på konsekvenser for fagligheden, når andre faggrupper ansættes pga. mangel på sygeplejersker, organiseringen af sygepleje og mellemlidernes væsentlige rolle. Sygeplejetopmøderne finder sted hvert andet år, og det næste afholdes i september 2024.

Fokus på lederes arbejdsmiljø

Lederforeningen og Dansk Sygeplejeråd gennemførte i 2022 en undersøgelse af arbejdsmiljøproblemer blandt de ledende sygeplejersker som følge af mangel på sygeplejersker. Undersøgelsen viste, at manglen på personale også har direkte konsekvenser for lederens arbejdsmiljø. I undersøgelsen svarer over halvdelen af lederne, at de mangler sy-

geplejersker. Konsekvensen er, at fire ud af ti ledere oplever øget arbejdspress og at hver tredje af lederne i undersøgelsen svarede, at de enten ofte eller næsten hele tiden har følt sig stressede i løbet af de seneste to uger. Undersøgelsen viser også, at størstedelen af lederne oplever, at manglen på sygeplejersker har konsekvenser for patienterne. På Lederforeningens generalforsamling i oktober 2022 vedtog generalforsamlingen en opfordring til en akut indsats, der kan styrke sundhedsvæsenet.

En af Lederforeningens øvrige store indsatser har været forhandlinger af lederes vilkår og et budskab om, at bagvagtstiltag og vagttrul for at skåne ledere er en dårlig løsning i hverdagen. Lederforeningen har peget på betydningen af faglig ledelse til at udvikle kompetente medarbejdere, så kvalitet og ressourcer hænger sammen til gavn for patienter og borgere. Lederens ansvar, faglighed og vilkår skal stå mål med den løn, der gives for lederarbejdet. Det har resulteret i forhandlinger i stort set alle kommuner og hospitaler/regioner.

Folkemøde

Dansk Sygeplejeråd var aktivt til stede på Folkemødet i kongresperioden med debatter om sundhedspolitiske emner, som optager sygeplejersker. I 2022 satte Dansk Sygeplejeråd fokus på manglen på sygeplejersker og konsekvenserne for patientsikkerhed, sammenhæng, kvalitet og arbejdsmiljø. I 2023 var hovedtemaet for Dansk Sygeplejeråd sygeplejerskers løn kort inden afrapporteringen fra Lønstrukturkomitéen. Begge år afholdt Dansk Sygeplejeråd både egne debatter i "Det Fælles Sundhedstelt" og derudover var vi repræsenteret ved et væld af debatter og arrangementer afholdt af andre.

Styrket faglighed og profession

I kongresperioden har Dansk Sygeplejeråd arbejdet med sygeplejerskerne profession, uddannelse og faglighed i en lang række forskellige sammenhænge og har bl.a. – efter mange års indsats – opnået et forbeholdt virksomhedsområde for sygeplejersker.

Dansk Sygeplejeråds forkvinde, 1. næstforperson og sundhedsminister Sophie Løhde på dagen for vedtagelsen af det forbeholdte virksomhedsområde til sygeplejersker.

Forbeholdt virksomhedsområde

Efter mange års politisk arbejde for et forbeholdt virksomhedsområde til sygeplejersker fremlagde Regeringen i 2022 et lovforslag om dette, som dog blev udskudt på grund af folketingsvalget.

Efter SVM-regeringen blev dannet, blev der arbejdet videre med et lovforslag, som blev vedtaget endeligt i Folketinget den 12. december 2023 med 103 stemmer for og ingen imod. Flere sygeplejersker overværede den historiske begivenhed under både 1. behandling og vedtagelsen fra tilhørerpladserne i Folketinget.

Lovændringen indeholder syv konkrete områder, hvor sygeplejersker nu, uden først at indhente tilladelse hos en læge, må beslutte at udføre opgaver. Til opgaverne hører f.eks. blodprøver og ordination af visse lægemidler og vacciner. Områderne om lægemidler bliver beskrevet nærmere i en bekendtgørelse, som forventes i løbet af sommeren 2024.

Der er ligeledes planlagt, at specialsygeplejersker efterfølgende kan få yderligere beføjelser. Det gælder i første omgang sundhedsplejersker, anæstesisygeplejersker og intensivsygeplejersker. Uddannelsen, og dermed betegnelsen som specialsygeplejerske, bliver desuden titelbeskyttet.

Lovændringen ventes at få størst betydning i det nære sundhedsvæsen, men den gælder i det samlede sundhedsvæsen.

Der er et stort fokus på patientsikkerhed og kvalitet, og Dansk Sygeplejeråd har igangsat et arbejde for at formidle viden om forbeholdt virksomhedsområde i kredsene.

Straks efter lovvedtagelsen afholdt Dansk Sygeplejeråd et virtuelt medlemsmøde med Dansk Sygeplejeråd, Styrelsen for Patientsikkerhed og Faglige Selskab for Sygeplejersker i Kommunerne.

Ny professionsstrategi: Sygeplejerske – en profession for livet

Hovedbestyrelsen i Dansk Sygeplejeråd besluttede i 2018 at lave en professionsstrategi, som skal sætte en retning for, hvordan Dansk Sygeplejeråd mener, at sygeplejefprofessionen skal udvikle sig.

På baggrund af input fra blandt andet fagkongressen i 2022, møder med sygeplejefaglige forskere, faglige selskaber og medlemmer blev der udarbejdet et forslag til en professionsstrategi.

Forslaget var i 2023 i høring blandt de faglige selskaber og Dansk Sygepleje Selskab (DASYS), sygeplejerskefaglige forskere og professorer samt sygeplejefaglige ledere. Forslaget blev vedtaget af hovedbestyrelsen i foråret 2024.

Med professionsstrategien ønsker Dansk Sygeplejeråds hovedbestyrelse at sætte en ambitiøs retning for udviklingen af sygeplejerskernes profession. Strategien bærer titlen "Sygeplejerske – en profession for livet" og indeholder fire hovedspor for professionens udvikling:

- Tiden er til sygepleje
- Sygeplejersker for et sundere samfund
- En stærk sygeplejefaglig stemme
- Uddannelse som fundament

Sygeplejeetik

Samfundsudviklingen har betydning for sygeplejerskers praksis og etiske overvejelser. Derfor har Sygeplejeetisk Råd udviklet et nyt sygeplejeetisk grundlag, som har til formål at fremme etisk forståelse og refleksion inden for sygeplejefprofessionen. Undervejs i processen er inddraget sygeplejersker med bred faglig baggrund og forskellig anciennitet. Sygeplejeetisk Råd har bl.a. været inspireret af ICN's etiske kodeks for sygeplejersker. Det sygeplejeetiske grundlag skal erstatte de gældende sygeplejeetiske retningslinjer fra 2014.

Det nye sygeplejeetiske grundlag skal vedtages på kongressen i maj 2024.

I kongresperioden har der også fra politisk side været særlig opmærksomhed på etik, og statsministeren har bl.a. pustet liv i debatten om abortgrænse, organdonation og aktiv dødshjælp. Sidstnævnte debat om aktiv dødshjælp har særligt Sygeplejeetisk Råd og Fagligt Selskab for Palliations-sygeplejersker deltaget i med et hovedbudskab om, at der - frem for aktiv dødshjælp - er behov for et kompetenceløft af den palliative sygepleje.

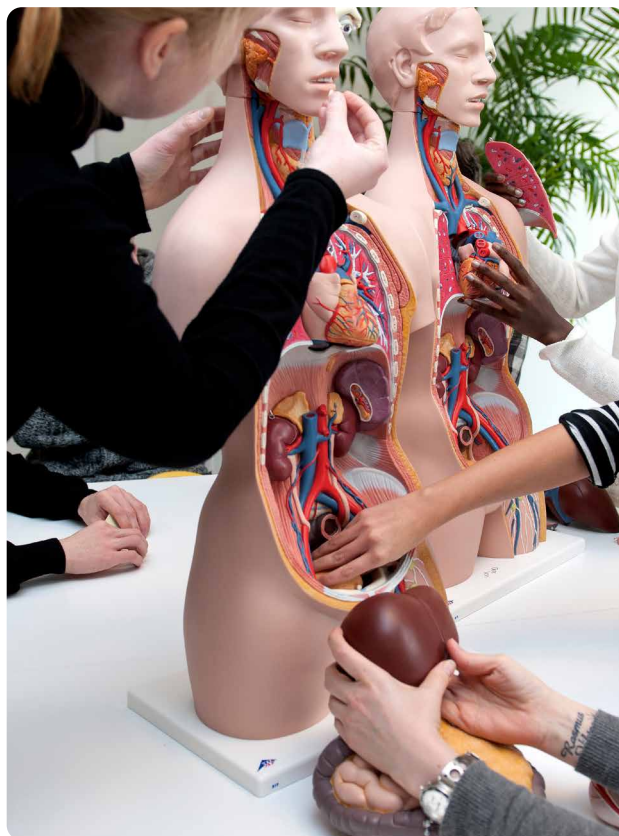
Uddannelse

Veluddannede sygeplejersker er en forudsætning for, at patienter og borgere kan få sygepleje af høj kvalitet. En stærk grunduddannelse er sygeplejerskers fundament. Samtidig er der med et sundhedsvæsen i hastig forandring brug for, at der er gode muligheder for, at sygeplejersker kan udvikle sig gennem relevant efter-, special- og videreuddannelse.

Faldende ansøgertal til sygeplejerskeuddannelsen

I 2022 var der for første gang et kraftigt fald i antallet af ansøgere til sygeplejerskeuddannelsen. 1.315 færre søgte sygeplejerskeuddannelsen som 1. prioritet i forhold til 2021 svarende til et fald på 28 procent. Det betød samlet set knap 1000 ledige uddannelsespladser på landsplan fordelt på alle professionshøjskoler. I forlængelse af faldet i ansøgertallet inviterede den daværende uddannelses- og forskningsminister en bred skare til møde den 16. september 2022 med henblik på en drøftelse af, hvad der skal til for at vende udviklingen med den faldende søgning til de fire velfærdsprofessionsbacheloruddannelser.

I 2023 var der lidt flere ansøgere til sygeplejerskeuddannelsen end i 2022, men fortsat mange ledige pladser. Dansk Sygeplejeråd rettede derfor også i 2023 henvendelse til po-

litikere med en opfordring til at iværksætte tiltag, der skal styrke rekruttering til sygeplejerskeuddannelsen og fastholde de studerende og nyuddannede.

Reform af kandidatuddannelser og kommende reform af sygeplejerskeuddannelsen

I juni 2023 blev der indgået en politisk aftale om reform af kandidatuddannelser fra juni 2023 som bl.a. betyder, at visse kandidatuddannelser skal afkortes. I forbindelse med de politiske forhandlinger om kandidatreformen kontaktede Dansk Sygeplejeråd både relevante ordførere og uddannelses- og forskningsministeren med opfordring til, at kandidatuddannelserne i sygepleje ikke blev omfattet af afkorting. Dansk Sygeplejeråd har haft stort fokus på, at videreuddannelsesmuligheder for sygeplejersker ikke må forringes.

I forlængelse af den politiske aftale fra juni 2023 om reform af kandidatuddannelser besluttede Regeringen og aftalepartierne, at der skal iværksættes en reform af professionsuddannelserne for at øge rekrutteringen til uddannelserne. Dansk Sygeplejeråd har været i dialog med både regering

og medlemmer af Folketinget, herunder uddannelses- og forskningsministeren, sundhedsministeren, Danske Professionshøjskoler, KL og Danske Regioner og tydeliggjort, at det er afgørende, at en reform skal styrke kvalitet og fagligt indhold og ikke forringe det, der i dag fungerer godt. Dansk Sygeplejeråd har sammen med andre organisationer arbejdet for at blive involveret i reformarbejdet fra start. Det forventes, at Regeringen vil komme med et udspil til en kommende reform i første halvår af 2024.

SU-reform

I december 2023 indgik Regeringen og flere politiske partier en politisk aftale om en ny SU-reform, som betyder, at det samlede antal SU-klip, studerende fremover kan modtage, skæres fra 70 til 58. I forbindelse med de politiske forhandlinger rettede Dansk Sygeplejeråd henvendelse til uddannelses- og forskningsministeren samt udvalgte ordførere for at gøre opmærksom på, at en afkorting i antallet af SU-klip ville kunne få konsekvenser for sygeplejersker, der ønsker at læse en kandidatuddannelse.

Der er i forlængelse af den politiske aftale fremsat lovforslag om de kommende rammer for SU. Af de særlige lovbemærkninger fremgår det, at uddannelses- og Forskningsministeren kan bestemme, at antallet af SU-klip kan udvides, hvis den normerede uddannelsestid for en bachelor- og en kandidatuddannelse eller lignende uddannelsesforløb, der består af flere uddannelser, overstiger 58 måneder (klip). Det gælder f.eks. hvor en uddannelsessøgende har gennemført en professionsbacheloruddannelse og efterfølgende søger ind på en kandidatuddannelse, hvor den samlede uddannelsestid udgør 5½-6 år. Dansk Sygeplejeråd vil arbejde for, at der fastsættes regler, der sikrer, at sygeplejersker også fremover kan modtage SU til en fuld kandidatuddannelse.

Faldende søgning til sygeplejerskeuddannelsen og besparelser

Der har i 2022 været et markant fald i søgningen til sygeplejerskeuddannelsen, hvor der var cirka 1000 ledige studiepladser. Der er dog sket et vist efteroptag, så det samlede antal ledige pladser blev mindre. I 2023 var søgningstallet lige så lavt, mens der er tegn på en mindre forbedring i 2024. Der er set et lignende fald på øvrige uddannelser inden for sundheds- og velfærdsfagene.

Både professionshøjskolerne og SOSU-skolerne har mærket konsekvenserne af de unges dalende interesse. På professionshøjskolerne har det medført større besparelser og

fyringsrunder blandt underviserne. Dansk Sygeplejeråd har sat ind med TR-rådgivning, medlemsmøder, arbejdspladsbesøg og kommunikation, og det kan konstateres, at medlemstallet har været stabilt og endda svagt opadgående i perioden til trods for den numeriske nedgang i antallet af undervisere på sygeplejerskeuddannelsen.

Det lave optag har desuden medført et øget politisk fokus på rekruttering og fastholdelse af studerende/elever på både professionshøjskolerne og SOSU-skolerne. Dansk Sygeplejeråd har løbende gjort opmærksom på forslag til at forbedre ansøgstallet og mindske frafaldet på sygeplejerskeuddannelsen. Dansk Sygeplejeråd har også bidraget med input til børne- og undervisningsministerens arbejdsgruppe for øget optag og fastholdelse af elever på SOSU-skolerne set fra et underviserperspektiv.

I processen har der været lagt vægt på inddragelse af medlemmer og tillidsrepræsentanter, som blandet andet har peget på, at de meget forskellige læringsforudsætninger blandt de studerende/eleverne har skabt nye krav til undervisernes kompetencer.

Introduktionsforløb for nyuddannede sygeplejersker

I juni 2022 blev Dansk Sygeplejeråd og Danske Regioner enige om en aftale, der beskriver overordnede formål og principper for introduktionsforløb for nyuddannede sygeplejersker på det regionale område. Aftalen er en udløber af mæglingforslaget ved OK21.

De nye fælles principper skal understøtte lokale introduktionsforløb, der gør overgangen fra studie til arbejdsliv nemmere. Forløbene skal både bidrage til øget arbejdsglæde blandt de nyuddannede sygeplejersker og højere kvalitet for patienterne. I aftalen fastslås det bl.a., at den nyuddannede har ret til at modtage et introduktionsforløb og til at få tilknyttet en mentor, samt at forløbet skal have en varighed, der bidrager til, at den nyuddannede opnår tryghed og selvstændighed i anvendelsen af kliniske kompetencer og færdigheder.

De fleste hospitaler har allerede introduktionsforløb for nyuddannede, men de har typisk været af kort varighed. Med aftalen er ambitionsniveauet hævet. Dansk Sygeplejeråd har en klar forventning om, at aftalen vil blive brugt som trædesten til at gennemføre mere ambitiøse lokale introduktionsforløb med afsæt i de fælles principper, som sikrer, at nyuddannede bliver godt modtaget, og at de kan se en karrierevej for sig.

Special- og videreuddannelser

Cand.cur. og APN

I forlængelse af den politiske aftale fra juni 2021 "Flere og bedre uddannelsesmuligheder i hele Danmark" besluttede Aarhus Universitet at lukke udbuddet af kandidatuddannelsen i sygepleje (cand.cur.), herunder også APN-linjen i Emdrup/København. Efterfølgende godkendte Uddannelses- og Forskningsministeriet, at udbuddet skulle overdrages til Roskilde Universitet. Det har været vigtigt for Dansk Sygeplejeråd, at der er et udbud af kandidatuddannelsen i sygepleje øst for Storebælt.

Siden 2021, hvor de første APN-sygeplejersker blev uddannet i Danmark, har stadigt flere kommuner ansat en eller flere APN-sygeplejersker, og den samme udvikling ses i almen praksis. I 2023 indgik Holbæk Sygehus aftale med Roskilde Universitet om at uddanne mindst seks APN-sygeplejersker om året, hvilket er et stort gennembrud ift. at få APN-sygeplejersker på sygehusområdet. Derudover har Dansk Sygeplejeråd haft en løbende dialog med bl.a. SDU om muligheden for at oprette en APN-linje målrettet psykiatrien.

Udvalgte sygehuse i Region Sjælland har etableret samarbejde med SDU om uddannelse af sygeplejersker på kandidatuddannelsen i klinisk sygepleje. Sygeplejerskerne gennemfører uddannelsen som en erhvervskandidatuddannelse, hvor uddannelsen læses på deltid over fire år i stedet for to år. De kandidatstuderende arbejder 25 timer i klinisk praksis, og Region Sjælland har besluttet at lønkompensere de studerende op til den ansættelsesfaktor, de havde inden, de påbegyndte uddannelsen.

Specialuddannelsen i borgernær sygepleje

Søgningen i specialuddannelsen i borgernær sygepleje er desværre faldet siden oprettelsen, og Dansk Sygeplejeråd har fortsat arbejdet for, at uddannelsesstillingerne i borgernær sygepleje bliver overenskomstdækket. Som udløber af forliget ved OK21 har Dansk Sygeplejeråd og KL igen drøftet overenskomstdækning af uddannelsesstillingerne, men desværre uden at opnå en løsning. Der skal derfor indgås individuelle aftale om løn- og ansættelsesvilkår, før en sygeplejerske tilmeldes uddannelsen. DSR-C og kredsene arbejder sammen om at sikre, at den enkelte sygeplejerske bevarer løn og ansættelsesvilkår fra den tidligere stilling i kommunen, herunder sin fulde løn.

Samtidig har Dansk Sygeplejeråd været i løbende dialog med kommunale ledere og KL om vigtigheden af fortsat at

prioritere at sende sygeplejersker på uddannelsen, da kommunerne ellers vil have vanskeligt ved at leve op til kommunernes voksende rolle i det samlede sundhedsvæsen.

I januar 2024 deltog Dansk Sygeplejeråd i et KL-webinar, der havde til formål at sætte fokus på behovet for, at der uddannes flere specialuddannede sygeplejersker i borgernær sygepleje.

Hygiejnesygepleje

Den danske specialuddannelse i infektionshygiejne (hygiejnesygeplejerske) har ikke været udbudt siden 2012. Hygiejnesygeplejersker har derimod kunne uddanne sig på den fælles nordiske masteruddannelse i infektionshygiejne i Göteborg. Desværre er det blevet varslet, at uddannelsen nedlægges midlertidigt i Göteborg fra sommeren 2024. Dansk Sygeplejeråd har flere gange overfor Sundhedsstyrelsen peget på, at der er behov for at øge antallet af specialuddannede hygiejnesygeplejersker i Danmark – ikke mindst efter corona. I forbindelse med titelbeskyttelse af special-

uddannelserne har Sundhedsstyrelsen nedsat et nationalt råd for specialuddannelse infektionshygiejne med det formål, at sygeplejersker med den fælles nordiske masteruddannelse i infektionshygiejne kan få status af specialuddannet hygiejnesygeplejerske og derved fremover også anvende titlen hygiejnesygeplejerske. Dansk Sygeplejeråd har en plads i det nye nationale specialuddannelsesråd.

Ny specialuddannelse i akutsygepleje

I juni 2023 godkendte Sundhedsministeren efter flere års lobbyarbejde fra blandt andre Dansk Sygeplejeråd, at der skal oprettes en specialuddannelse i akutsygepleje. På den baggrund har Sundhedsstyrelsen nedsat et nationalt specialuddannelsesråd for specialuddannelsen i akutsygepleje, som udarbejder bekendtgørelse og studieordning for den kommende uddannelse. Både Dansk Sygeplejeråd og Fagligt Selskab for Akutsygepleje er repræsenteret i det nationale specialuddannelsesråd. Forud havde en arbejdsgruppe under Sundhedsstyrelsen med deltagelse af bl.a. Dansk Sygeplejeråd arbejdet på forslaget. Det forventes, at den nye specialuddannelse vil kunne starte op inden udgangen af 2024.

Behov for flere specialuddannelser

Dansk Sygeplejeråd arbejder for, at der skal etableres flere specialuddannelser til sygeplejersker. Særligt er behovet for en specialuddannelse i medicinsk sygepleje stort. Dansk Sygeplejeråd har rejst dette behov gentagende gange bl.a. også overfor Danske Regioner, Regeringen og ordfører på Christiansborg.

Danske Sygeplejeråd har arbejdet for, at der oprettes en specialuddannelse til operationssygeplejersker. Dette er sket i samarbejde med den nationale arbejdsgruppe for oprettelse af en specialuddannelse til operationssygeplejersker. I forbindelse med arbejdet, har Dansk Sygeplejeråd haft foretræde for Sundhedsudvalget, rettet skriftlig henvendelse til sundhedsministeren og en række ordførere og sat fokus på det i den offentlige debat.

Trepartsaftale om styrkede efter- og videreuddannelsesmuligheder

I september 2023 indgik arbejdsmarkedets parter og Regeringen en trepartsaftale om styrkede efter- og videreuddannelsesmuligheder. Dansk Sygeplejeråd var en del af Fagbevægelsens Hovedorganisations forhandlingsdelegation. Dansk Sygeplejeråd har sammen med andre FH-forbund arbejdet for styrkede rammer for efter- og videreuddannel-

se for bl.a. sygeplejersker. Med trepartsaftalen blev det besluttet, at personer med en videregående uddannelse til og med en professionsbachelor fra 2024 også vil kunne søge op til 10.000 kr. i Omstillingsfonden. Derudover er det med trepartsaftalen også blevet muligt at få lavet en gratis realkompetencevurdering mhp. eventuel merit/godskrivning for de kompetencer, der er erhvervet gennem kompetenceudvikling og praksiserfaring.

Nyt politikpapir om kliniske vejledere

På kongressen i 2022 blev det vedtaget, at Dansk Sygeplejeråd skulle arbejde for bedre rammer og vilkår for kliniske vejledere på sygeplejerskeuddannelsen. Dansk Sygeplejeråd har i forlængelse af vedtagelsen haft en involverende proces bl.a. med kliniske vejledere, undervisende sygeplejersker og hovedbestyrelsens uddannelsesudvalg. Processen er mundet ud i et politikpapir med 8 anbefalinger til, hvordan man både lokalt og centralt kan arbejde for bedre rammer og vilkår for kliniske vejledere.

Nyt holdningspapir om uddannelse

På kongressen i 2018 blev det vedtaget, at Dansk Sygeplejeråd skal udarbejde et holdningspapir om uddannelse. Pga. corona og OK21 blev dette udskudt til 2023. Dansk Sygeplejeråd har under arbejdet med udarbejdelse af det nye holdningspapir haft en længerevarende inddragende proces bl.a. med inddragelse af undervisende sygeplejersker, kliniske vejledere, kredse, uddannelsesinstitutioner, Danske Regioner, KL og Sundhedsstyrelsen. Dansk Sygeplejeråds hovedbestyrelse har behandlet og godkendt det nye holdningspapir, som endeligt skal godkendes på kongressen i maj 2024. Holdningspapiret vil danne grundlag for Dansk Sygeplejeråds politiske arbejde på uddannelsesområdet.

Arbejds miljø

Arbejdsskadesager

Dansk Sygeplejeråd bistår medlemmerne i arbejdsskadesager efter arbejdsskadeloven. Derudover bistår Dansk Sygeplejeråd medlemmerne i erstatningssager, der udspringer af medlemmers arbejdsulykker eller erhvervs sygdomme. Det drejer sig om spørgsmålet om arbejdsgiveransvar og erstatning samt spørgsmålet om erstatning til medlemmer, der har fået fysiske eller psykisk persons-kade som følge af en straffelovsovertrædelse begået imod dem i forbindelse med deres arbejde.

Ved udgangen af 2023 havde Dansk Sygeplejeråd omkring 683 verserende arbejdsskadesager for sygeplejersker, studerende og ledere. Ved udgangen af 2022 var det verserende antal omkring 640 og ved udgangen af 2021 var antallet omkring 570.

Dansk Sygeplejeråd oplever fortsat en tilgang af nye sager relateret til corona, men langt fra i samme størrelsesorden som tidligere. Sagstypen fylder dog fortsat en væsentlig del af det samlede antal verserende arbejdsskadesager, hvor de fleste af sagerne nu afventer afgørelse om godtgørelse for varigt mén og/eller erstatning for tab af erhvervsevne.

Dansk Sygeplejeråd har løbende siden 2022 set flere positive myndighedsafgørelser om godtgørelse og erstatning i sager relateret til corona. Altså afgørelser, hvor medlemmet f.eks. er tilkendt godtgørelse for varigt mén på mindst 5 procent eller erstatning for tab af erhvervsevne på mindst 15 procent.

Dansk Sygeplejeråd har udviklet en digital platform, som gør det nemmere for medlemmerne at indsende relevante oplysninger til deres arbejdsskadesag, indsende digitale fuldmagter og få oprettet en arbejdsskadesag med det samme hos Dansk Sygeplejeråd.

For at øge medlemmernes kendskab til Dansk Sygeplejeråds tilbud om bistand i forbindelse med arbejdsskadesager har Dansk Sygeplejeråd fokus på udgående aktiviteter i form af f.eks. fysisk og virtuel undervisning i anmeldelse af arbejdsskader for tillidsvalgte.

Arbejdsskadereform – Ny lov om arbejdsskadesikring

Dansk Sygeplejeråd har via Fagbevægelsens Hovedorganisation i løbet af 2022 (og før det) bidraget til det forberedende arbejde, som førte til indgåelse af en politisk aftale om en ny arbejdsskadereform i september 2022. Ligeledes har Dansk Sygeplejeråd via Fagbevægelsens Hovedorganisation også bidraget til det lovforberedende arbejde, som i december 2023 førte til vedtagelsen af en ny lov om arbejdsskadesikring.

Et positivt element ved aftalen er indførelsen af en ny volds-skadeforsikring, hvor det forventes, at det bliver nemmere at opnå erstatning, hvis man udsættes for vold på arbejdspladsen.

Et negativt element ved aftalen er en ny metode for beregning af årsløn og tab af erhvervsevne, som risikerer at ramme deltidsansatte hårdt, hvis arbejdsskaden medfører, at de må gå ned i tid. Derfor har Dansk Sygeplejeråd løbende sammen med andre fagforbund forsøgt at begrænse de negative konsekvenser af den nye beregningsmetode.

SATH – Sygeplejerskers Arbejdsmiljø, Trivsel og Helbred

Dansk Sygeplejeråd gennemførte arbejdsmiljøundersøgelsen kaldet SATH (Sygeplejerskers Arbejdsmiljø, Trivsel og Helbred) i perioden 14. maj til 9. juni 2023 blandt 8.000 beskæftigede medlemmer af Dansk Sygeplejeråd. 42 procent af de inviterede deltog i undersøgelsen. Formålet med SATH er at belyse sygeplejerskernes psykiske arbejdsmiljø nationalt set samt at bidrage til, at Dansk Sygeplejeråd kan arbejde med afsæt i de arbejds-miljøområder, som sygeplejersker oplever problematisk i hverdagen og bringe disse i spil for relevante politikere m.fl. Der er gennemført SATH-undersøgelser løbende med få års mellemrum, der gør det muligt at følge udviklingen.

Deltagerne i SATH-undersøgelsen bliver spurgt til forskellige arbejdsmiljørelaterede emner som fx indholdet af og krav i arbejdet, mulighederne for at udføre arbejdet tilfredsstillende, arbejdstempo og tidsfrister i arbejdet, krav og indflydelse i arbejdet, vagter og vagtplanlægning,

vold, trusler og chikane og diskriminering. Der kom mange spændende resultater ud af undersøgelsen, som vil indgå i pressearbejdet samt det arbejdsmiljømiljøpolitiske arbejde, hvor resultaterne af undersøgelsen spiller en stor rolle for Dansk Sygeplejeråds valg af indsatser på arbejdsmiljøområdet.

Der er udarbejdet 23 SATH-notater på baggrunden af undersøgelsen i 2023, som kan læses på Dansk Sygeplejeråds hjemmeside.

Navnebeskyttelse af sygeplejersker (pseudonymisering)

Til trods for at der siden 2021 har været lovhjemmel til, at sundhedsansatte kan fremstå med anden entydig identifikation end fulde navn i patientjournaler og log, er det desværre ikke tilfældet i praksis. Dansk Sygeplejeråd har med en medlemsundersøgelse afdækket konsekvenserne af den nemme adgang til sundhedsansattes navne. I undersøgelsen svarer tæt på halvdelen af sygeplejerskerne, at de er utrygge ved at deres fulde navn fremgår af journalen.

Derfor har Dansk Sygeplejeråd i 2023 arbejdet for en bedre navnebeskyttelse af sygeplejersker i patientjournaler

gennem dialog med både arbejdsgivere og politikere og udfordringen har været adresseret i flere indlæg med andre faglige organisationer. I foråret 2024 udkom Danske Regioner med nye retningslinjer, der giver mulighed for at sløre de sundhedsansattes navne i de borgervendte journalsystemer. En sløring af medarbejdernes navne indebærer, at medarbejdernes navne er erstattet med en kode. Sløringen kan ske i visse situationer og ud fra en konkret vurdering. Muligheden for sløring af navne i patientjournaler er et lille skridt på vejen mod en bedre beskyttelse af de sundhedsansatte, men det sikrer ikke en tilstrækkelig beskyttelse for alle ansatte. Dansk Sygeplejeråd arbejder for, at sløringen som udgangspunkt bør gælde alle ansatte.

Natarbejde

Dansk Sygeplejeråd har i kongresperioden arbejdet aktivt for at sikre en bedre beskyttelse af sygeplejersker, der arbejder om natten, hvilket blandt andet lykkedes med de begrænsninger for antallet af nattevagter, som blev opnået ved OK24 på både det regionale og kommunale område. Et særligt fokus for Dansk Sygeplejeråd er at få implementeret National Forskningscenter for Arbejdsmiljø's anbefalinger til tilrettelæggelse af natarbejde på sygeplejerskernes arbejdspladser.

Dansk Sygeplejeråd har med en medlemsundersøgelse afdækket de helbredsmæssige konsekvenser, som sygeplejersker oplever ved natarbejde. Undersøgelsen viser, at mange oplever, at arbejdslivs-/privatlivsbalance påvirkes negativt ved natarbejde, og flere svarer at de har overvejet at søge andet arbejde med færre nattevagter.

Fælles afdækning af udviklingstendenser i sygehusvæsenet

I forbindelse med OK21 aftalte Dansk Sygeplejeråd i regi af Sundhedskartellet et periodeprojekt sammen med Danske Regioner om afdækning af nye måder at organisere arbejdet på, som har betydning for medarbejdernes tjenestested og måden at løse opgaverne på i hverdagen. Der er gennemført en undersøgelse i samarbejde med Rambøll. I undersøgelsen har der bl.a. været fokus på forandringer som følge af fx ansættelse på flere (og nye) matrikler, sengefællesskaber med funktion på tværs af specialer og ambulatoriesygeplejersker med funktion på sengeafsnit mv. Parterne har i fællesskab konstateret nogle opmærksomhedspunkter, som er særligt væsentlige, når man skal gennemføre denne slags forandringer. Resultatet af projektet forventes at blive offentliggjort i sommeren 2024.

Sygeplejefagligt ansvar

Dansk Sygeplejeråd har i kongresperioden bistået godt et par hundrede medlemmer, der har været indklaget i en patientklagesag i Sundhedsvæsenets Disciplinærnævn. Dansk Sygeplejeråd har en skærpet opmærksomhed på de klager, hvor travlhed på arbejdspladsen er en afgørende eller medvirkende faktor til klagen. Mange klager handler om manglende forventningsafstemning mellem patienter/pårørende og sundhedsvæsenet. Langt de fleste sager ender med, at sygeplejerskerne ikke får kritik. Dansk Sygeplejeråd bistod derudover i kongresperioden lidt mere end et halvt hundrede medlemmer i tilsynssager samt enkelte egnethedssager, autorisationsfratagelser og straffesager.

Dansk Sygeplejeråd deltog i 2023 i en arbejdsgruppe under Sundhedsministeriet, som skulle bidrage til en afdækning af patientklagesystemet og fremsætte ændringsforslag til et nyt.

Af rapporteringen kom i starten af 2024 og forslagene handler om, at patientklagesystemet i højere grad skal fokusere på læring, herunder bidrage til, at læringen når helt ud til sundhedspersonalet. Af rapporteringens forslag og anbefalinger forventes at danne grundlag for et lovforslag fremsat af Regeringen i foråret 2024.

Stigende antal henvendelser fra sygeplejersker uddannet i 3. verdens lande

Dansk Sygeplejeråd modtager et stadigt stigende antal forespørgsler fra sygeplejersker uddannet i 3. verdens lande om autorisation som sygeplejerske i Danmark. Derudover ønsker sygeplejerskerne råd og vejledning vedrørende opholds- og arbejdstilladelse, jobs, evalueringsansættelser, karrieremuligheder, efter- og videreuddannelse, bolig og lignende. Sygeplejerskerne bliver henvist til Styrelsen for Patientsikkerhed og andre rette instanser.

Udvikling i antal ansøgninger udenfor EU/EØS (afrundet)

2016	80
2017	50
2018	100
2019	210
2020	1000
2021	1080
2022	670
2023	1070

Athenaprisen og Kirsten Stallknecht prisen

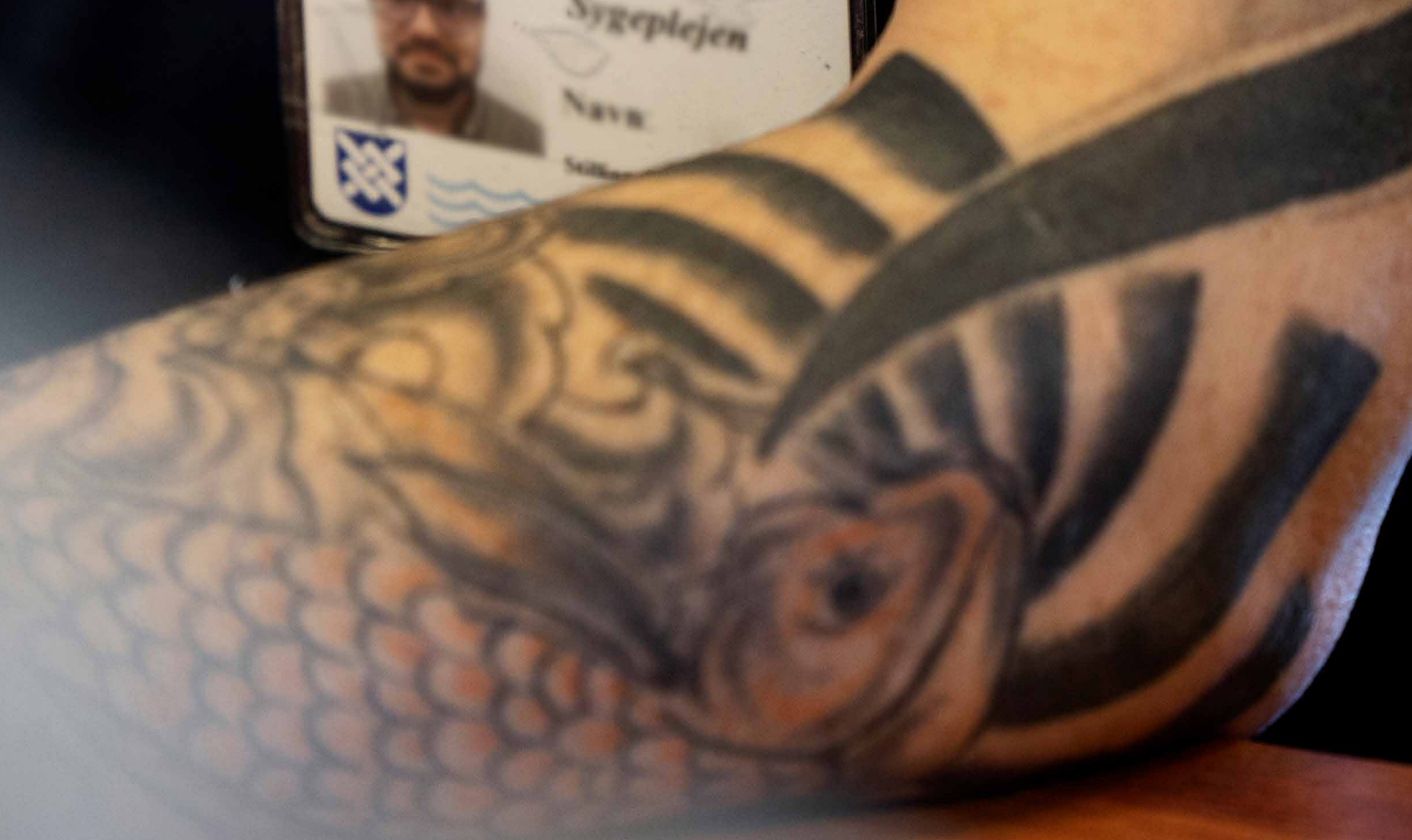
Dansk Sygeplejeråd og Bauta Forsikring hædrer i fællesskab hvert år med Athenaprisen innovative indsatser udført af sygeplejersker, der omsætter FN's Verdensmål for bæredygtig udvikling til lokale mål og handlinger.

I 2022 blev prisen uddelt til to flotte eksempler på fremsynde sygeplejefaglige indsatser på et hospital og i en kommune. Begge indsatser kan inspirere arbejdspladser over hele landet. Vinderprojekterne var "Simulationsundervisning i ældreplejen" i Egedal Kommune og "Levende musik til intensivpatienter" på Aarhus Universitetshospital.

I 2023 blev prisen uddelt til Myelomatoseteamet på Odense Universitetshospital for at indføre hjemmebehandling med visse former for kemoterapi og antibiotika til patienter med hæmatologisk kræft, samt for at tilbyde patienterne at registrere bivirkninger i en app.

Kirsten Stallknecht Prisen uddeles til en sygeplejerske, som bruger sin yringsfrihed til at sætte fokus på faget. I 2023 modtog sygeplejerske, MPH og postdoc Ulla Riis Madsen, Kirsten Stallknecht Prisen for at bruge sin yringsfrihed til at sætte fokus på uligheden i behandlingstilbuddene til benamputerede patienter.

Et større, stærkere og mere handlekraftigt fællesskab

Medlemmerne er Dansk Sygeplejeråds største styrke. Dansk Sygeplejeråd har som organiserende fagforening det mål at gøre fællesskabet større - ved at få flere med i fællesskabet - og at gøre det stærkere -- gennem en øget involvering af medlemmer for at skabe bedre resultater, der gør en forskel.

Medlemsudvikling

Antallet af medlemmer i Dansk Sygeplejeråd er faldet i kongresperioden. OK21 og tilhørende konflikt er den væsentligste årsag til faldet, ligesom den økonomiske krise har presset medlemmernes privatøkonomi og dermed deres medlemskab. Samtidig er der sket et fald i optaget på sygeplejerskeuddannelsen, ligesom mange sygeplejersker helt har forladt sundhedsvæsenet. Alt i alt presser det vores medlemstal.

Pr. 1. januar 2024 var medlemstallet 72.429 og dermed 5.974 lavere - svarende til et fald på 8 procent - set i forhold til medlemstallet i 2020. Af de 72.429 pr 1.1.24 er 51.684 i beskæftigelse.

Fra 1. januar 2021 til 1. januar 2024 er medlemstallet for de studerende faldet med 2.180 medlemmer fra 8.385 pr. 1. januar 2021 til 6.205 pr 1. januar 2024 svarende til et fald på 26 procent. Sammen med et efterslæb efter corona, hvor SLS ikke har haft mulighed for at møde de studerende skal nævnes det faldende ansøgertal til sygeplejerskeuddannelsen og ledige studiepladser i kongresperioden.

Prioriterede indsatsområder

Dansk Sygeplejeråds hovedbestyrelse besluttede i september 2022, at der frem mod sommeren 2023 skulle komme et stort og markant fokus i hele organisationen på organiserende indsatser, der kan øge medlemstallet. Hovedbestyrelsen prioriterede følgende særlige indsatsområder:

- TR-medlemstjek på arbejdspladsen
- Systematiske indsatser på arbejdspladser med lav organiseringsgrad
- TR's anvendelse af vores forskellige tilbud (fx konceptaktiviteter)

Figur 1. Udvikling i antal medlemmer (alle) 1999-2024 (pr. 1. januar 2024)

Faldet i medlemstallet har sat Dansk Sygeplejeråds gennemslagskraft og styrke under pres, bl.a. fordi det har store økonomiske konsekvenser.

- Få flere medlemmer med under uddannelse og i starten af karrieren
- Organisere flere undervisere på Professionshøjskolerne
- Styrke relationerne med medlemmerne på arbejdspladsen

Udover hovedbestyrelsens seks indsatsområder afvikles der en lang række forskellige aktiviteter ud fra lokale prioriteringer.

Investeringer i fremtiden

Efter en erkendelse af, at tendensen ikke var vendt, besluttede Dansk Sygeplejeråds hovedbestyrelse i august 2023 - sammen med en spareplan og en organisationstilpasning - en række investeringer, der de næste år skal forny tilbud til medlemmerne med det formål, at medlemmerne skal opleve øget værdi af medlemskabet, og at det skal være mere attraktivt at være tillidsrepræsentant i Dansk Sygeplejeråd.

Indsatserne tager afsæt i en professionalisering, fokusering og ensretning af Dansk Sygeplejeråds samlede organiseringsindsats, som i 2023 og frem vil komme til udtryk i en række nye tiltag.

Prioriterede organiseringsindsatser:

- **En indgang for medlemmer**
  - Én indgang for medlemmer, der har brug for hjælp til hverdagens spørgsmål om løn og vilkår (fx ansættelseskontrakter, opsigelse mv.). På sigt etablerer kredse i fællesskab én landsdækkende indgang, der svarer på medlemmernes spørgsmål om løn, ferie og sygdom (dvs. de ikke-komplekse medlemsspørgsmål). Dvs. et murstensløst og digitalt kontaktcenter med ét telefonnummer og én mailadresse, som svarer hurtigt, effektivt og ensartet på medlemmernes mest almindelige spørgsmål.
- **Nye medlemstilbud**
  - Flere virtuelle (professions)faglige arrangementer f.eks. sammen med FS og målrettede mail flows.
- **Mere attraktivt at være TR – og nemmere for TR at organisere medlemmer**
  - Der skal udvikles et digitalt univers med digitale værktøjer.
- **Mere ensartet organiseringsindsats**
  - Med et systematisk fokus på nyuddannede, medlemmer med 2-3 års anciennitet og privatansatte gennem "medlemsrejser".

- Systematisk, ensartet og fælles ramme for udringningerne til udvalgte medlemsgrupper.
- Større fokus på og nytænkning af kommunikation og markedsføring.

Medlemsgrupper

Dansk Sygeplejeråd er en mangfoldig organisation med flere forskellige medlemsgrupper. Alle sammen udgør de vores faglige fællesskab som sygeplejersker. Hovedparten af Dansk Sygeplejeråds medlemmer er beskæftigede sygeplejersker i den offentlige sektor. Nedenfor er oplyst en række medlemsgrupper, som vi gør en særlig indsats for.

Studerende

SLS arbejder systematisk med at møde medlemmer bl.a. med oplæg på 1., 5. og 7. semester og med opfordringer til tillidsrepræsentanter om at møde studerende i praktikforløbene. De studerende modtager løbende e-mails med relevant nyt, ligesom tilstedeværelsen på sociale medier de senere år er blevet styrket.

SLS har i kongresperioden arbejdet med at få implementeret en ny struktur med et regionalt niveau. SLS' lokalafdelinger har været svært påvirket af efterdønninger fra uddannelsesstedernes nedlukning under corona. SLS har derfor arbejdet målrettet med at styrke trivsel og engagement i de lokale led for at sikre grundlaget for det regionale og nationale niveau af organisationen. I 2023 kom der yderligere fokus på at afholde regionale aktiviteter, bl.a. i form af fælles Karrieredage og "Nursetalks". SLS's medlemmer har derudover kunne deltage i lokale aktiviteter som "Praktikparat" - et koncept der blev videreudviklet af SLS-aktive på Aktivtræf 2022 i samarbejde med DSR-C, en kreds og FSUS.

Pr. 1. januar 2024 blev 6.205 af Dansk Sygeplejeråds medlemmer registreret som studerende.

Nyuddannede

I perioden har der fortsat været indsatser med fokus på den gode overgang fra studerende til nyuddannet. For eksempel kontakter kredse alle nyuddannede sygeplejersker inden for det første halve år efter afsluttet uddannelse.

I flere kredse er der arbejdet på at etablere netværk for nyuddannede.

Der bliver arbejdet videre med udvikling af tiltag i de nye prioriterede organiseringsindsatser, hvor nyuddannede er i fokus på standardiserede medlemsrejser og med en mere systematisk, ensartet og fælles ramme for den opsøgende telefonkontakt.

Pr. 1. januar 2024 blev 4.113 (autoriseret i 2022 og 2023) af Dansk Sygeplejeråds medlemmer registreret som nyuddannede.

Sygeplejersker med master, kandidat og ph.d.-uddannelse

Dansk Sygeplejeråd har et løbende fokus på sygeplejersker med en master, kandidat eller ph.d.-uddannelse først og fremmest gennem det Landsdækkende Netværk for Akademiske Sygeplejersker (LaNSA), og så udsender Dansk Sygeplejeråd også særlige nyhedsbreve målrettet gruppen.

Pr. 1. oktober 2023 blev 3.771 af Dansk Sygeplejeråds medlemmer registreret som sygeplejersker med master, kandidat eller ph.d.-uddannelse.

Seniorer

Dansk Sygeplejeråds medlemmer bliver automatisk medlem af Seniorsammenslutningen, når de meddeler, at de er gået på efterløn, seniorpension eller alderspension. Her har de mulighed for at være tæt på sygeplejen gennem det faglige fællesskab og de tilbud, som Dansk Sygeplejeråd har – f.eks. kan de opstille og stemme til organisatoriske valg.

Seniorsammenslutningens landsbestyrelse består af fem medlemmer; en valgt fra hver af de fem kredse. Landsbestyrelsen afholder årligt fire møder, hvor der bl.a. planlægges det årlige højskoleophold med bl.a. en fagdag og en generalforsamling. I de lokale kredse er nedsat et antal lokale

kontaktudvalg, som arrangerer forskellige sociale og faglige arrangementer for Seniorsammenslutningens medlemmer. I perioden har Seniorsammenslutningen bl.a. haft fokus på lige vilkår i de fem kredse, tidssvarende vedtægter og fastholdelse af kommende seniorer i Dansk Sygeplejeråd.

Pr. 1. januar 2024 blev 10.205 af Dansk Sygeplejeråds medlemmer registreret som sygeplejersker en del af Seniorsammenslutningen.

Sygeplejersker i den private sektor

I perioden har der været et særligt fokus på sygeplejersker i den private sektor. Blandt andet har en arbejdsgruppe med både politisk valgte og medarbejdere arbejdet med, hvordan Dansk Sygeplejeråd kan styrke indsatsen rettet mod medlemmer på privatområdet gennem videndeling og inspiration. Denne arbejdsgruppe er blevet nedlagt, mens arbejdet fortsætter andre steder i organisationen. Samarbejdet om udvikling af nye tiltag fortsætter i de nye prioriterede indsatser, hvor privatområdet er i fokus på standardiserede medlemsrejser og i opsøgende telefonkontakt.

Pr. 1. januar 2024 blev 3894 af Dansk Sygeplejeråds medlemmer registreret som sygeplejersker i den private sektor.

Involvering af tillidsvalgte og medlemmer

Dansk Sygeplejeråds medlemmer havde i kongresperioden mulighed for at deltage i en lang række faglige og sociale arrangementer arrangeret af Dansk Sygeplejeråd centralt, Dansk Sygeplejeråds kredse, Lederforeningen og SLS.

I Dansk Sygeplejeråds kredse har der været et væld af medlemsarrangementer i kongresperioden. I oktober 2022 kunne kredsene afholde de første fysiske generalforsamlinger i fire år, da generalforsamlingerne i 2020 på grund af corona måtte holdes virtuelt. Mange medlemmer og tillidsvalgte deltog i generalforsamlingerne, hvor de mange indsatser i en travl periode med corona, konflikt, folketingsvalg og meget andet blev præsenteret i beretningerne fra kredsene og Lederforeningen. I november 2022 afholdt kredsene i fællesskab det virtuelle arrangement "Tag den stjålne tid tilbage" med oplæg fra forskere og ledende sygeplejersker om, når sygeplejen ender nederst i hierarkiet på en travl hospitaletafdeling og om, hvad der skal til for at få sygeplejen tilbage i forreste række, hvor den hører til. Derudover er der i kredsene afholdt medlemsmøder i forbindelse med forberedelserne til OK24 ligesom der har været en lang række fysiske og virtuelle møder og temadage om specifikke emner

som sårpleje, demens, KOL, psykiatri, fremtidens sundhedsvæsen og om hvordan sygeplejerskers vagtarbejde kan gøres mere attraktivt.

I efteråret 2022 og 2023 afholdte SLS Aktivtræf for SLS-aktive. I 2022 var der fokus på at udvikle det fælles koncept og oplæg til de lokale "Praktikparat-arrangementer", samt strategier og konkrete redskaber til afdelingernes egne sociale medier for at styrke medlemsdialogen. I 2023 var der fokus på at diskutere, hvordan SLS kan bidrage til at de sygeplejerstuderende oplever mere luft i budgettet og samtidigt har gode lærerige praktikker.

Lederforeningen afholder hvert år særlige fysiske lederdage rundt om i landet. I efteråret 2023 foregik lederdagene i Aalborg, Aarhus, Kolding, Køge og København om nye teknologiske og digitale muligheder i fremtidens sundhedsvæsen – hvor næsten to hundrede ledende sygeplejersker delte erfaring og tanker.

I foråret 2023 blev årets lederkonference "INSPIRATOR" i Lederforeningen med rekorddeltagelse af over 400 deltagere og bl.a. med besøg fra ældreministeren.

Den faglige aktivitet i forhold til de ledende sygeplejersker resulterer årligt i omkring 200 fysiske møder, leder-TR-døgn og flere end 100 virtuelle møder. I marts 2024 afholdte Lederforeningen for eksempel virtuelt medlemsmøde om det forbeholdte virksomhedsområde til sygeplejersker for ledende sygeplejersker med omkring 80 ledere tilmeldt. Fire virtuelle OK-24 møder for ledende sygeplejersker om konsekvenserne af de nye overenskomststifter tiltrak i alt 300 deltagere.

Møder med fokus på, hvordan vi kan tiltrække og fastholde medlemmer, er blevet afholdt med lokale politiske ledelser og relevante medarbejdere er i kredse, SLS og Lederforeningen.

Medlemsdemokrati

På kongressen i 2022 blev det besluttet, at titler i Dansk Sygeplejeråd som udgangspunkt er kønsneutrale. Den enkelte kan frit vælge at bruge forperson/næstforperson, forkvinde/næstforkvinde eller formand/næstformand.

I løbet af kongresperioden er der sket ændringer i Dansk Sygeplejeråds politiske ledelse.

I efteråret 2022 blev der afholdt næstforpersonsvalg i Dansk Sygeplejeråd, hvor Harun Demirtas blev valgt til 1.

næstforperson og Dorthe Boe Danbjørg blev genvalgt til posten som 2. næstforkvinde. Stemmeprocenten endte på 30,3 procent.

I september 2023 blev der afholdt ekstraordinært forpersonvalg i Dansk Sygeplejeråd, da Grete Christensen valgte at stoppe efter 14 år som formand.

I alt 5 kandidater stillede op til posten som forperson. Medlemmerne havde mulighed for at møde kandidaterne på valgmøder i alle Dansk Sygeplejeråds fem kredse, på to virtuelle valgmøder og på et virtuelt valgmøde med fokus på ledelse og ledelsen af sundhedsområdet arrangeret af Lederforeningen.

Med fem kandidater og fokus på at få det størst mulige antal medlemmer til at deltage, var alle Dansk Sygeplejeråds kommunikationskanaler i spil fra opstillingsperiodens afslutning i august til valgets afgørelse i september. Udover valgmøderne havde alle kandidater 24 timers 'take over' på DSR.dk's instagramkonto, alle medlemmer blev bedt om at tjekke deres oplysninger, så de kunne kontaktes, og Dansk Sygeplejeråd udsendte materialer til kredse og til TR, ligesom Sygeplejersken dækkede valget.

I alt 30.918 medlemmer stemte, hvilket svarer til en stemmeprocent på 44,8 procent. Det er den højeste stemmeprocent ved et valg i Dansk Sygeplejeråd.

Dorthe Boe Danbjørg vandt valget med 50,73 procent af de afgivne stemmer og tiltrådte den 30. september 2023 som ny forkvinde for Dansk Sygeplejeråd.

Med Dorthe Boe Danbjørg som ny forkvinde blev posten som 2. næstforperson ledig. Derfor var der i starten af 2024 valg til 2. næstforperson, hvor Kristina Robins blev valgt med 61 procent af stemmerne. Den samlede stemmeprocent endte på 20 procent.

Lokalt har der også været udskiftninger i de lokale politiske ledelser, og i flere kredse er der blevet konstitueret kreds-næstforpersoner.

På årsmødet i SLS vælges der årligt politisk ledelse og forretningsudvalg. Derfor bød SLS både i 2022 og 2023 velkommen til en ny samlet landsbestyrelse. Der har i kongresperioden været to ekstraordinære suppleringsvalg til forretningsudvalget, som efter SLS' vedtægter foretages af landsbestyrelsen. Der har ligeledes været løbende indsupplering i landsbestyrelsen ved lokale valg i regionerne.

Uddannelse og kompetenceudvikling af tillidsvalgte

De tillidsvalgte er centrale for Dansk Sygeplejeråds demokrati. Det gælder både de sygeplejersker, der stiller sig til rådighed som tillidsrepræsentanter, fællestillidsrepræsentanter, arbejdsmiljørepræsentanter, i de lokale kredsbestyrelser og SLS. Derfor er den løbende vejledning og kompetenceudvikling af de tillidsvalgte vigtig.

Ny grunduddannelse for tillidsrepræsentanter

I kongresperioden færdigudviklede Dansk Sygeplejeråd i regi af Videncenter for Organisatorisk Uddannelse og Kompetenceudvikling Fundamentet for Tillidsrepræsentantens første år, herunder en ny TR-grunduddannelse.

Fundamentet omfatter aktiviteter for den nyvalgte tillidsrepræsentant før, under og efter grunduddannelsen både på arbejdspladsen, i kredsen og i DSR-C. Aktiviteterne, som er udviklet, begynder fra sygeplejerskens første interesse for hvervet som tillidsrepræsentant til opstilling og valg, introduktion til hvervet, grunduddannelse og opfølgende aktiviteter på arbejdspladsen og i kredsen.

Som del af Fundamentet har Dansk Sygeplejeråd udviklet en ny TR-grunduddannelse på 5 moduler, hvor modul 1 og 5 afvikles i kredsen, mens modul 2 og 4 afvikles som landsdækkende internater og modul 3 virtuelt. Der er desuden udviklet e-kurser, som deltagerne skal arbejde med forud for hvert modul.

Udrulningen af den nye grunduddannelse startede med efterårsholdene 2023, da Modul 1 første afgang blev afviklet i august 2023. Grunduddannelsen overgår i 2024 til løbende drift.

Udviklingsarbejdet har involveret fællestillidsrepræsentanter, Organisatorisk Forum samt medarbejdere tilknyttet Videncentret centralt og i Dansk Sygeplejeråds kredse. De administrative arbejds gange omkring TR-valg, grunduddannelse mv. er ligeledes blevet udviklet til konceptet.

Sideløbende med udviklingsarbejdet er der arbejdet på at finde og tilbyde tillidsrepræsentanter, der ikke tidligere har deltaget i grunduddannelse, en plads på efterårsholdene 2023 på den nye grunduddannelse.

I fremtiden vil alle tillidsrepræsentanter automatisk blive tildelt plads på TR-grunduddannelsen.

Arrangementer for tillidsvalgte på tværs af Dansk Sygeplejeråd

Det årlige FTR-seminar blev i 2022 ikke afviklet, da blev besluttet at flytte FTR-seminaret fra november til januar. I januar 2023 blev der afholdt FTR-seminar under overskriften "Styrket ledelse og understøttelse af TR". I seminaret deltog over 100 FTR fra hele landet. I 2024 blev FTR-seminaret afholdt under overskriften "Hvordan får vi flere sygeplejersker med i fællesskabet, så DSR står stærkere i lønkampen?". Her deltog 112 FTR fra hele landet. Begge seminarer har haft organisering som omdrejningspunkt og hvordan, Dansk Sygeplejeråd engagerer medlemmerne, så medlemsudviklingen kan vendes.

Tillidsvalgte og SLS-aktive deltog i kongresperioden i 11 udbudte kompetenceudviklingsforløb: Fire kursusweekender med fokus på projektledelse, aktivitetsudvikling, politisk formidling og -indflydelsesarbejde, to kursusweekender med lederskabstræning, tre forløb målrettet nyvalgte forretningsudvalg samt til kurser i oplægsteknik og organisering i studiestarten. Mere end 100 SLS-aktive har udviklet kompetencer igennem SLS i kongresperioden.

Rådgivning og vidensformidling til tillidsvalgte

Dansk Sygeplejeråd har i kongresperioden bidraget til at styrke den direkte medlemskontakt samt vidensdeling om arbejdsskadeområdet hos kredse, arbejdsmiljørepræsentanter og tillidsrepræsentanter gennem iværksættelse af forskellige undervisningsaktiviteter. Det har været med positiv respons.

Et eksempel var rådgivning og oplæg til tillidsrepræsentanter og fællestillidsrepræsentanter om "Det sygeplejefaglige ansvar" og sygeplejerskers pligter og rettigheder i en hverdag, hvor arbejdsvilkårene kan være så vanskelige, at sygeplejerskerne er bekymrede for patientsikkerheden og deres eget ansvar.

Flere tillidsvalgte på privathospitalerne

Et af de steder, hvor der har været behov for at øge TR-dækningen, er på privathospitalerne. Ifølge tal fra Danmarks Statistik var der i 2022 i alt 768 sygeplejersker, der havde deres hovedbeskæftigelse på privathospital. For første gang i mange år, var der i sidste halvdel af 2023 og starten af 2024 afskedigelser af sygeplejersker på området (ca. 27 som Dansk Sygeplejeråd er bekendt med). Afskedigelserne sker pga. lavere aktivitet på Privathospitalerne som følge af færre henvisninger fra regionerne. Derfor har Dansk Sygeplejeråd fulgt udviklingen tæt, og lykkedes i 2023 med at vende den traditionelt lave TR-dækning på privathospitalerne, da antallet er steget fra tre til otte.

Faglige selskaber og landsdækkende netværk

Der er i Dansk Sygeplejeråd 35 faglige selskaber, som på landsplan har fokus på faglig udvikling inden for de forskellige interessefeltter i sygeplejen. Dansk Sygepleje Selskab (DASYS) er en paraplyorganisation for de faglige selskaber.

I det politiske arbejde for vores forskellige områder er samarbejdet med de faglige selskaber afgørende for dybden i vores faglige argumentation, ligesom de faglige selskabers repræsentanter på vegne af Dansk Sygeplejeråd indgår i et stort antal arbejdsgrupper/udvalg under Sundhedsstyrelsen m.fl. i arbejdet for at udvikle sundhedsvæsenet. Når aktuelle sundhedsdagsordener opstår, intensiveres dialogen for at styrke de faglige argumenter.

Der er afholdt en årlig konference for de faglige selskaber og DASYS i november måned 2022 og 2023. Konferencens tema var i 2022 "Faglighed – hvordan får vi sat det i højsæ-

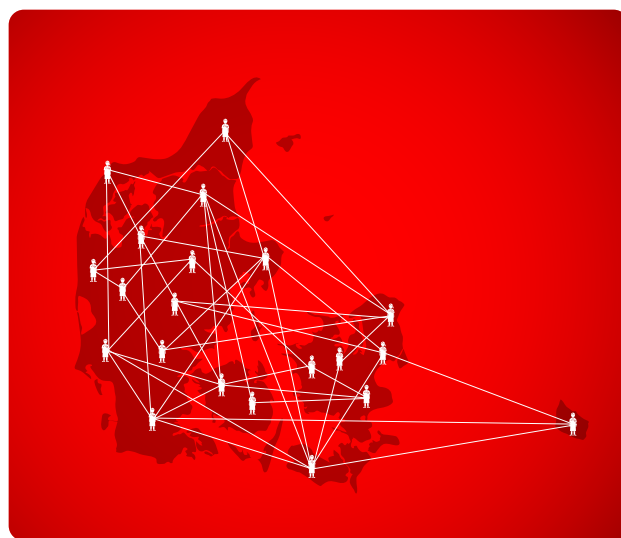
det?" og i 2023 "Et stærkere sygeplejefagligt fællesskab i en krisetid".

I oktober 2023 samledes Dansk Sygeplejeråd, de faglige selskaber og DASYS til en konference om de udfordringer, som sygeplejefprofessionen er i og står overfor, og hvordan der kan arbejdes for at skabe et stærkt fællesskab af sygeplejersker, der sammen arbejder for en fortsat stærk sygeplejefprofession.

Der er udarbejdet et idekatalog i 2023 med henblik på at få flere medlemmer til de faglige selskaber og at styrke relationen til dem, der allerede er medlemmer. Samarbejdsaftalen mellem de faglige selskaber og Dansk Sygeplejeråd er revideret i foråret 2024.

Dansk Sygeplejeråd holder kvartalsmøder med DASYS og de faglige selskaber, hvor der drøftes aktuelle, politiske og organisatoriske temaer.

Et nyt medlemstilbud om at kunne etablere et sygeplejefagligt eller organisatorisk landsdækkende netværk i regi af Dansk Sygeplejeråd gik i luften i foråret 2022. Tilbuddet understøtter Dansk Sygeplejeråds arbejde med organisering, og er en mulighed for medlemmer til at danne mere uformelle nationale netværk, hvor viden og erfaringer kan deles og udvikles blandt medlemmer.

Alliancer, netværk og medlemskaber

Dansk Sygeplejeråd har i kongresperioden arbejdet sammen med samarbejds- og alliancepartnere i en lang række sammenhænge.

Fagbevægelsens Hovedorganisation (FH)

Som medlems af Fagbevægelsens Hovedorganisation (FH) deltager Dansk Sygeplejeråd aktivt i FH's arbejde. Den 31. oktober – 1. november 2022 afholdte Fagbevægelsens Hovedorganisation (FH's) den første ordinære kongres siden sin stiftelse i 2018. Dansk Sygeplejeråd havde 25 delegerede til kongressen. Kongressen valgte blandt andet en ny politisk ledelse og et nyt forretningsudvalg. Dansk Sygeplejeråds daværende formand blev genvalgt til forretningsudvalget. Dansk Sygeplejeråds nuværende forkvinde har siden overtaget posten i forretningsudvalget. Desuden besluttede kongressen fem indsatsområder for kongresperioden 2023-2026. Indsatsområderne handler om organisering af medlemmer, velfærd, vækst og beskæftigelse, uddannelse og kompetencer, arbejdsliv og arbejdsret samt EU. FH har nedsat udvalg som arbejder med de forskellige emner, og Dansk Sygeplejeråd har pladser i alle udvalg.

I september 2023 deltog Dansk Sygeplejeråd i FH's ekstraordinære kongres med 20 delegerede. Kongressen blev afholdt for at vælge ny formand. Morten Skov Christiansen, som havde været konstitueret formand, siden den tidligere formand gik af, blev valgt som ny formand for FH. Derudover blev Nanna Højlund valgt som stedfortrædende formand og genvalgt som næstformand, mens Flemming Grønsund blev valgt som ny næstformand i FH.

Dansk Sygeplejeråd deltog også i FH's kampagne for at bevare Store bededag med kommunikation på alle platforme, et økonomisk bidrag, deltagelse i demonstration og aktivering af støtter til underskriftindsamlingen. Desuden har både Lønstrukturkomitéen og den efterfølgende trepart om løn til offentligt ansatte fyldt meget i FH, da FH har stået for arbejdet med at koordinere lønmodtagernes holdning i både Lønstrukturkomitéen og treparten.

Sygehussamarbejdet

Dansk Sygeplejeråd har gennem Sundhedskartellet været en del af Sygehussamarbejdet sammen med Yngre Læger, Overlægeforeningen, FOA og HK samt Ergoterapeutforeningen, Fysioterapeutforeningen og Jordemoderforeningen. Udover deltagelsen i projektet om "Rette kompetencer til Rette opgaver" med Danske Regioner har Sygehussamarbejdet har der været bragt fælles debatindlæg om bl.a. sundhedsreformen, økonomiaftalerne og regeringsdannelsen. Sygehussamarbejdet har også stået samlet om henvendelser til Sundhedsministeriet og Sundhedsstyrelsen i forbindelse med Robusthedskommissionen samt til formanden for Sundhedsstrukturkommissionen.

Demensalliancen

Som en del af Demensalliancen arbejder Dansk Sygeplejeråd for et demensvenligt Danmark. I 2022 afholdte alliancen et topmøde for fagfolk og politikere. 38 kommuner var tilmeldt med i alt 270 deltagere. Også i 2023 blev der afholdt et topmøde med 300 deltagere repræsenteret fra 47 kommuner.

Demensalliancen har derudover afholdt det Nationale Demensrum, hvor 16 nye kommuner kom med. Dermed har medarbejdere og ledere inden for demensområdet i 58 kommuner nu har været med i et forløb, hvor der arbejdes for mere demensvenlige kommuner. Samtidig blev der i kommunerne igangsat initiativer med såkaldte demens camps.

Dansk Sygeplejeråd er én blandt 10 organisationer som er en del af Folkebevægelsen for et Demensvenligt Danmark, som bl.a. afholder "Demensugen", hvor der bliver sat fokus på at gøre det lettere for mennesker med demens at benytte offentlig transport.

Dansk Sygeplejehistorisk museum

Dansk Sygeplejehistorisk museum formidler sygeplejens historie. Udover de faste udstillinger, har de største særudstillinger i perioden handlet om Jutlandia, neonatal-området og en mindeudstilling for museets grundlægger og tidligere formand for Dansk Sygeplejeråd Kirsten Stalknecht.

Antallet af gæster er stigende, og der formidles til flere forskellige typer af grupper både af sygeplejersker, øvrige sundhedsprofessionelle, men også mange andre, der er interesseret i at høre fagets historie og udbygge deres kendskab til en af velfærdssamfundets hjørnesten. Museet har i perioden udarbejdet ny hjemmeside og udvidet tilstedeværelsen på de sociale medier og bestyrelsen har fastlagt ny strategi og handleplaner indenfor områderne forskning, sociale medier, arkiv- og samlingsarbejdet.

Dansk Sygeplejeråd i verden

Et stærkt nordisk og internationalt samarbejde og engagement inspirerer og styrker Dansk Sygeplejeråds nationale arbejde. Det internationale fokus giver os ny viden og skærper vores fokus i organisatoriske, faglige og politiske nationale dagsordener. Vi har mange fælles dagsordener med vores kolleger rundt om i verden blandt andet manglen på sygeplejersker og presset på sundhedsvæsenet i vores respektive lande.

100-årsjubilæum for nordisk samarbejde

140 nordiske sygeplejersker var samlet på Hotel Koldingfjord i september 2022 for at fejre 100-årsjubilæet for Sygeplejerskernes Samarbejde i Norden (SSN). På konferencen var der fokus på de fire fælles nordiske indsatsområder: uddannelse af høj kvalitet, bedre løn og arbejdsvilkår, styrkelse af sygeplejefaglig ledelse i sundhedssektoren og mere sygeplejefaglig forskning. I samme anledning gav Dansk Sygeplejeråds daværende formand, efter 11 år som formand, stafetten videre til Norsk Sygepleierforbunds forbundsleder.

ICN kongres

ICN kongressen er verdens største sygeplejekonference, som afholdes hvert andet år og er arrangeret af International Council of Nurses (ICN). I 2023 var 6.500 sygeplejersker fra 130 lande samlet til 5 fagligt inspirerende dage i Montreal. 160 danske sygeplejersker deltog i konferencen, hvor de med over 100 posters og mundtlige oplæg delte deres viden med kollegaer fra hele verden. Grundet en ekstraordinær bevilling fra M. L. Jørgensen og Gunnar Hansen fonden modtog 61 medlemmer af Dansk Sygeplejeråd økonomisk støtte til konferencen. Det er en fast tilbagevendende tradition, at Dansk Sygeplejeråd sammen med vores nordiske kollegaer arrangerer en nordisk reception, hvor alle de nordiske sygeplejersker på konferencen har mulighed for at netværke med kollegaer fra nabolandene.

Forud for konferencen deltog Dansk Sygeplejeråds politiske ledelse i ICN's repræsentantskabsmøde, der er den øverste myndighed i ICN. Sammen med sygeplejerskeorganisationer fra hele verden blev især den globale mangel på sygeplejersker og den stigende internationale rekruttering debatteret. I forlængelse af debatten annoncerede World Health Organization, at der er behov for en ny global afdækning af

sygeplejerskestyrken og sygeplejerskers roller i sundhedsvæsenet. Rapporten "State of the Worlds Nursing" bliver lanceret i 2025. Næste ICN-konference bliver afholdt i juni 2025.

125-års jubilæum

Den 27. oktober 2024 har Dansk Sygeplejeråd 125-års jubilæum. I løbet af kongresperioden er jubilæet blevet nøje planlagt som en anledning til at se tilbage på de mange historiske sejre, hylde professionen og vigtigheden ved at være et stærkt fagligt fællesskab. Jubilæumsåret er blevet påbegyndt ved, at Dansk Sygeplejeråds forkvinde tager på en række arbejdspladsbesøg, som ved udgangen af jubilæumsåret skal runde tallet 125. Besøgene har fokus på at give et indblik i sygeplejefaget og sygeplejerskers arbejdsliv og giver mulighed for dialog om de problemstillinger, der optager sygeplejersker

Jubilæet vil også blive markeret i forbindelse med Sygeplejerskernes Dag den 12. maj under overskriften 'Proud to be a Nurse', og fejringen vil i løbet af 2024 fortsætte hen over en række aktiviteter på bl.a. kongressen i maj 2024, folkemødet, forskellige medlemsarrangementer og på Dansk Sygeplejehistorisk Museum. Gennemgående for hele fejringen er, at det er medlemmerne og professionen, der er i centrum.

Kongresser i perioden

Fagkongres i maj 2022 om ny professionsstrategi

Den 16. maj 2022 blev der afholdt fagkongres om en ny professionsstrategi... Deltagerne oplevede forskellige fremtidsscenarier og debatterede de udfordringer, sygeplejersker skal være rustet til at håndtere i fremtiden. Debatten tog udgangspunkt i viden om en stigende aldrende befolkning, mere multisygdom, teknologiens hastige udvikling, inddragelse af patienter og pårørende og en global mangel på sygeplejersker. De input, der kom frem på dagen, indgår i professionsstrategien for sygeplejerskers roller, kompetencer og arbejdsliv i fremtidens sundhedsvæsen. Professionsstrategien blev godkendt af hovedbestyrelsen i foråret 2024.

Ordinær kongres i maj 2022

Den 17.-20. maj 2022 blev der afholdt ordinær kongres i Aarhus. Her vedtog de kongresdelegerede bl.a. toårige kongresperioder, kønsneutrale titler i organisationen og en styrket

indsats for medlemmer og de tillidsvalgte mod til at ytre sig. Medlemssituationen blev også drøftet, og der var bred opbakning til, at Dansk Sygeplejeråd skulle arbejde for - i tillæg til eksisterende metoder - at finde på nye og alternative måder at intensivere og styrke rekruttering og fastholdelse af medlemmerne både i Dansk Sygeplejeråd centralt og på tværs af kredse.

Ekstraordinær kongres om OK24-resultat i marts 2024

Den 21. marts 2024 blev afholdt en ekstraordinær, fysisk kongres med afstemning om OK24-resultatet. Processen for den ekstraordinære kongres bærer præg af de helt særlige rammer, som Regeringens betingelse om sammenkædning af afstemningsresultaterne for OK-2024 har medført. Sammenkædningen betød blandt andet, at alle organisationer i Forhandlingsfællesskabet skulle have afsluttet deres forhandlinger, før Dansk Sygeplejeråds kongres kunne tage stilling til resultatet. Ved den ekstraordinære kongres besluttede kongressen at godkende det samlede OK-forlig på det regionale og kommunale område og sendte det dermed til afstemning blandt medlemmerne.

Ordinær kongres i maj 2024

Den 14.-15. maj 2024 bliver der afholdt ordinær kongres i Nyborg, hvor de kongresdelegerede under temaet "Sygeplejerske – for livet" bl.a. skal debattere fremtidens politiske organisering i Dansk Sygeplejeråd samt beslutte et holdningspapir om uddannelse og et nyt sygeplejeetisk grundlag.

Kommunikation

Sygeplejersken og Fag & Forskning

Sygeplejersken og Fag & Forskning er medlemstilbud, som udkommer til alle medlemmer, men som bliver læst af mange andre end sygeplejerskerne. Ifølge Gallup har Sygeplejersken 132.000 læsere.

Sygeplejersken belyser og sætter spot på såvel udfordringer som løsninger, og kommer tæt på sygeplejerskers hverdag. I løbet af perioden er der bl.a. blevet sat fokus på arbejdsmiljø, manglen på kolleger, lønkamp, misbrug, uddannelse, livshjælp og kunstig intelligens.

I 2022 blev der lavet en læserundersøgelse, hvor medlemmerne særligt efterspurgte mere fokus på faget og fagets udvikling tæt på hverdagen samt flere digitale supplement til bladet.

Siden har Sygeplejersken været igennem en større forandring og blev i 2023 relanceret, hvor det visuelle udtryk blev strammet op og journalistikken endnu mere fokuseret på sygeplejerskers faglighed, arbejdsliv og hverdagens etiske dilemmaer.

Siden Sygeplejerskens relancering i 2023 er fokus på den praksisnære forskningsformidling blevet øget, ligesom der stilles skarpt på arbejdslivets etiske dilemmaer og de faglige tendenser i sygeplejerskers arbejdsliv. Det fokus vil fortsætte i 2024 og fremover, hvor Fag & Forskning også vil udgøre en større del af det fysiske Sygeplejersken. I 2024 udgives der syv trykte magasiner i stedet for de tidligere 14 udgivelser. I stedet vil Sygeplejersken kunne findes på tværs af flere nye digitale formater, og i løbet af 2024 vil Sygeplejersken også udkomme som podcast, daglige digitale artikler, som nyheder på mobilen, på sygeplejersken.dk og dsr.dk.

Fag & Forskning har med sin forskningsformidling i kongresperioden haft fokus på fatigue, delirium, infektionshygiejne og overgangsalderen, samt emner som KOL, rehabilitering, palliation og corona. Fag & Forskning udkommer fire gange om året. Fag og Forskning ophørte i foråret 2023 som fysisk fagblad og blev i 2023 fuldt digitaliseret, og udkom med flere forskningsartikler end året før og indgik ligeledes med forskningsformidling i Sygeplejersken.

Dsr.dk

I løbet af kongresperioden har Dansk Sygeplejeråds hjemmeside fået et større grafisk, teknisk og indholdsmæssigt løft. Alt indhold blev gennemgået og gennemskrevet, og strukturen blev indrettet efter, hvad data og brugerundersøgelser viste, at medlemmerne er særligt interesseret i.

Hjemmesidens nye hovedformål er, at medlemmerne skal opleve værdi af deres medlemskab, og at den bidrager til udviklingen og digitaliseringen af Dansk Sygeplejeråd og relationen til medlemmerne. Hjemmesiden skal have kvalitet og relevans i indholdet og afspejle det enkelte medlem og faget som helhed i design og oplevelse.

De overordnede målsætninger for den nye hjemmeside er fremkommet efter en proces i projektets afklaringsfase. Målsætningerne er blevet identificeret og bearbejdet gennem interviews og workshops med en række kerneinteresser i organisationen – herunder den politiske ledelse, Lederforeningen, SLS og ansatte centralt og lokalt.

Nyhedsbrev til medlemmerne

Nyhedsbrevet er en vigtig kanal for Dansk Sygeplejeråds digitale medlemskommunikation, som giver mulighed for at komme ud med relevante budskaber og styrke relationen til medlemmerne. Arbejdstidsregler, FEA-vagter, folketingsvalg, forpersonsvalg og næstforpersonsvalg i Dansk Sygepleje-

råd og de bedste praktiksteder har været blandt emnerne i kongresperioden. I foråret 2023 overgik Dansk Sygeplejeråd til et nyt nyhedsbrevssystem, som har nye funktioner til bl.a. sammensætning af nyhedsbreve og segmentering. Årligt udsendes nyhedsbrevet til knap 60.000 sygeplejersker, studerende og ledere. Mellem 55-65 procent af modtagerne åbner nyhedsbrevet hver uge, når det lander i indbakken.

Dansk Sygeplejeråd i medierne

Dansk Sygeplejeråds medieomtale steg kraftigt i kongresperioden - fra 6.590 omtaler i 2022 til 10.443 i 2023 (2024 ikke medregnet). Dansk Sygeplejeråd blev især nævnt i forbindelse med folketingsvalget, hvor sygeplejerskers løn stod højt på dagsordenen, Lønstrukturkomiteens og senere Robusthedskommissionens anbefalinger, trepartsforhandlingerne og OK24.

Sociale medier

Sygeplejersker er meget på sociale medier. Det afspejler sig på Facebook med Dansk Sygeplejeråds profil, hvor antallet af følgere er vokset og nu ligger på omkring 40.000. På Instagram er Dansk Sygeplejeråd den største faglige organisation målt på antallet af følgere med et antal på omkring 12.800 følgere.

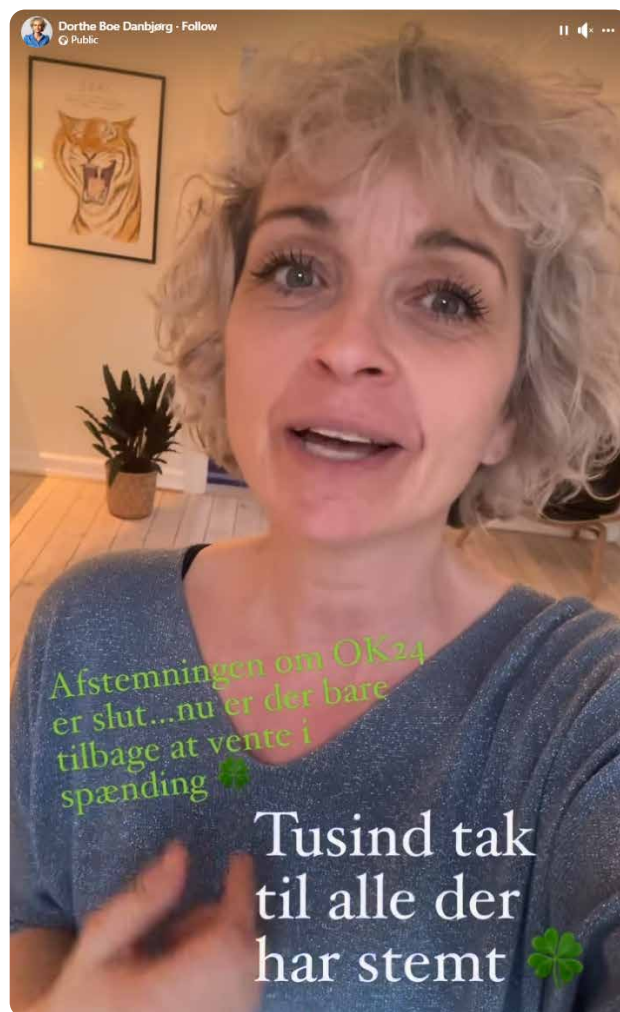
Dansk Sygeplejeråds profil på X er især rettet mod politikere, journalister og meningsdannere, og der har i kongresperioden været livlig aktivitet.

Facebookgruppen Aktiv i DSR har omkring 8.500 medlemmer og bruges af medlemmerne til at debattere inspiration og erfaringer fra livet som sygeplejerske i et presset sundhedsvæsen.

Dansk Sygeplejeråds forkvinders profiler på Facebook og Instagram bliver i stigende grad set af medlemmerne som en kommunikationskanal for Dansk Sygeplejeråd og en god kilde til at blive inddraget i, hvad der foregår politisk, ligesom det er en kanal for Dansk Sygeplejeråd til at få føling med, hvad der rør sig hos sygeplejerskerne i de forskellige dele af sundhedsvæsenet.

Fra Gretes blog til Dorthes video-hilsner

"Gretes blog" var den daværende formands ugentlige blog-indlæg på dsr.dk. Bloggen kommenterede på aktuelle, politiske temaer. Indlæggen blev delt med offentligheden på Twitter og formandens facebookside og blev sendt ud til medlemmerne via nyhedsbrevet. Efter forpersonsvalget i

efteråret 2023 skiftede kommunikationsplatformen fra blog til Dorthes video-hilsen, og fokus skiftede fra presse til medlemmer. Video-hilsenernes fokus er transparens og inddragelse, og de er løbende blevet sendt til tillidsrepræsentanter og medlemmer om bl.a. treparts- og OK24-forhandlinger.

Dansk Sygeplejeråd har bidraget til reklamefilm for OK-fagforeninger

I kongresperioden ydede Dansk Sygeplejeråd tilskud – 3 kr. per medlem – til FH-producerede reklamefilm i tv/web/biograf. Filmene skal minde danskerne om fordelene ved de rigtige fagforeninger – dem med OK-mærket. Filmene handler om de emner, som Fagbevægelsens Hovedorganisation hvert år kører kampagner om: 6-ugers ferie, TR-kampagne, Løntjek-kampagne og derudover generelle kampagner for OK-fagforeninger.

Dansk Sygeplejeråd

Sankt Annæ Plads 30, 1250 København K

Telefon 33 15 15 55

dsr@dsr.dk www.dsr.dk